

**ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ
ПРОЕКТУ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ
СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ
Іванківської селищної
територіальної громади
Вишгородського району
Київської області до 2027 року
(з перспективою до 2034 року)**

селище Іванків 2026 р

ЗМІСТ

Перелік умовних позначень	3
Вступ	4
РОЗДІЛ 1. Зміст та основні цілі документа державного планування. Його зв'язок з іншими документами державного планування	5
1.1 Основні цілі документа державного планування	6
1.2 Зв'язок проекту Стратегії із іншими документами державного планування	7
Розділ 2 Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу	11
2.1 Економіко-географічні особливості	12
2.2 Ландшафти та геологія	13
2.3 Земельні ресурси та ґрунти	14
2.4 Надра	14
2.5 Клімат	15
2.6 Повітряний басейн	15
2.7 Водні ресурси	17
2.8 Біорізноманіття, флора, фауна.	19
2.9 Природоохоронні території та об'єкти	23
2.10 Об'єкти культурної спадщини	25
2.11 Санітарне очищення	26
2.12. Стан радіаційного забруднення атмосферного повітря та ґрунтів	
2.13 Безпека життєдіяльності населення та його здоров'я	27
2.14 Характеристика прогнозних змін поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, якщо Стратегію не буде затверджено	29
РОЗДІЛ 3 Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу	30
3.1 Стратегічні цілі та перспективи розвитку	30
3.2 Оцінка ймовірного впливу планованої діяльності на довкілля	34
РОЗДІЛ 4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються стратегії, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом	37
4.1 Ключові екологічні проблеми	37
4.2 SWOT-аналіз екологічної ситуації Іванківської селищної територіальної громади	38
РОЗДІЛ 5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі із запобігання негативного впливу на здоров'я населення, що стосуються населення	40
РОЗДІЛ 6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та	43

довгострокових, постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків	
РОЗДІЛ 7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків проекту стратегії	45
7.1 Заходи зменшення впливу на стан атмосферного повітря	46
7.2 Заходи зменшення впливу на стан водних ресурсів	46
7.3 Заходи зменшення впливу на стан земельних ресурсів та ґрунтів	47
7.4 Санітарне очищення території	48
7.5 Збереження біологічного різноманіття, охорона ландшафтів, розвиток екологічної мережі та об'єктів природно-заповідного фонду	48
7.6 Заходи з адаптації до змін клімату на місцевому рівні	49
7.7 Формування екологічної свідомості та екологічної культури Громади	50
7.8 Розвиток туристичного потенціалу	50
РОЗДІЛ 8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення	51
8.1 Обґрунтування вибору виправданих альтернатив	51
8.2 Опис здійснення стратегічної екологічної оцінки та дослідження, які було проведено	52
РОЗДІЛ 9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування на довкілля, у тому числі для здоров'я населення	53
РОЗДІЛ 10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	57
РОЗДІЛ 11 Резюме нетехнічного характеру розраховане на широку аудиторію	57

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

ВВП – валовий внутрішній продукт
ВРП – валовий регіональний продукт
ДНЗ – дошкільний навчальний заклад
ЄС – Європейський Союз
ЖКГ – житлово-комунальне господарство
ЗНО – зовнішнє незалежне оцінювання
ЗУ – Закон України
МСБ – малий та середній бізнес
МТД – міжнародна технічна допомога
ОДА – обласна державна адміністрація
ОМС – органи місцевого самоврядування
ТГ – територіальна громада
РДА – районна державна адміністрація
ТЗ – технічне завдання проєкту розвитку
ТПВ – тверді побутові відходи
ЦНАП – центр надання адміністративних послуг
СЕО – стратегічна екологічна оцінка.
ДДП – документ державного планування.
ГП – генеральний план.
МВВ – місце видалення відходів.
ТПВ – тверді побутові відходи.
РПВ – рідкі побутові відходи.
ГДК – гранично допустима концентрація.
ОС – очисні споруди.
КОС – каналізаційні очисні споруди.
НПС – навколишнє природне середовище.
СЗЗ – санітарно-захисна зона.
РТО – радіо технологічні об'єкти.
МС – метеостанція.
МОЗ – міністерство охорони здоров'я.
ВКУ – Водний Кодекс України.
ЗМІ – засоби масової інформації.
ДБН – державні будівельні норми.
ДСТУ – державний стандарт України.
ОСГ – особисте селянське господарство.
ВРХ – велика рогата худоба.
ГДВ – граничнодопустимий викид.
ГДС – граничнодопустимий скиди

ВСТУП

З 12 жовтня 2018 року в Україні введено в дію Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку», який визначає необхідність здійснення процедури стратегічної екологічної оцінки для документів державного планування у встановленому законодавством порядку.

Стратегічна екологічна оцінка (далі – СЕО) – процедура визначення, опису та оцінювання можливих негативних наслідків виконання та реалізації документів державного планування (далі – ДДП) для довкілля.

Досвід багатьох країн продемонстрував високу ефективність СЕО як інструмента планування, що сприяє якості розроблених планів, програм, стратегій тощо. Метою стратегічної екологічної оцінки є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування. СЕО здійснюється на основі принципів законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проекті документа, міжнародного екологічного співробітництва. Це системний та комплексний інструмент оцінки, який забезпечує прийняття ефективних управлінських рішень суб'єктами діяльності які можуть мати можливі екологічні наслідки.

Об'єктом оцінки даного звіту є документ державного планування – проект Стратегії розвитку Іванківської селищної територіальної громади Вишгородського району Київської області до 2027 року (з перспективою до 2034 року) (далі – Стратегія).

Необхідно брати до уваги той факт, що Стратегія відображає загальні пріоритети та цілі розвитку усієї громади загалом, без акцентування на конкретні населені пункти чи території, в межах яких існують соціальні, економічні чи екологічні проблеми, які потрібно вирішувати на більш низькому рівні планування, в тому числі на рівні реалізації конкретної планової діяльності.

РОЗДІЛ 1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Стратегія розвитку Іванківської селищної територіальної громади Вишгородського району Київської області до 2027 року (з перспективою до 2034 року) (далі – Стратегія) спрямована на досягнення стабільного зростання якості життя населення на основі збалансованого та узгодженого розвитку економіки та соціуму, що базується на інноваціях, ощадливому ставленні до природного середовища, з урахуванням стратегічних інтересів держави. Вона дає можливість створити власне бачення свого майбутнього та напрямків розвитку Іванківської селищної територіальної громади для зростання її спроможності та росту добробуту її мешканців. Саме людина стає центром та пріоритетом соціально-економічного розвитку громади на тривалу перспективу. План заходів з реалізації Стратегії розвитку громади до 2027 р. (з перспективою до 2034 року) ґрунтується на переході до системного та збалансованого планування на основі проектного підходу. Кожен зі стратегічних напрямів конкретизується у стратегічних і оперативних цілях.

Стратегічні цілі розвитку повністю відповідають баченню розвитку і місії територіальної громади, тобто базуються на перевагах, ресурсах і визначальних можливостях громади. Кожна стратегічна ціль конкретизована в оперативних цілях та завданнях. Кількість та сукупність оперативних цілей є такою, щоб максимально виконати стратегічну ціль.

Іванківська селищна територіальна громада визначила три стратегічних цілі сталого розвитку:

- економічний аспект розбудови громади;
- соціальний аспект розвитку громади;
- екологічний аспект життєдіяльності громади,

Дерево цілей Іванківської селищної територіальної громади має трирівневу ієрархічну структуру: стратегічна ціль → оперативні цілі → конкретні завдання.

Корінь дерева - стратегія комплексного розвитку громади, яка охоплює три виміри: економічний, соціальний та екологічний.

Стратегічна ціль 1 - Економічний аспект включає чотири оперативні цілі. Стратегічна ціль 2 - Соціальний аспект охоплює шість оперативних цілей. Стратегічна ціль 3 - Екологічний аспект містить дві оперативні цілі. Загалом дерево містить 3 стратегічні цілі, 12 оперативних цілей і понад 50 конкретних завдань, більшість з яких спрямована на відновлення після воєнних руйнувань та забезпечення сталого розвитку громади.

Стратегічна екологічна оцінка розробляється на підставі Рішення сесії Іванківської селищної ради №548 від 08 вересня 2025 року «Про утворення робочої групи з розроблення проекту Стратегії розвитку Іванківської селищної територіальної громади Вишгородського району Київської області на період до 2027 року та затвердження положення про неї». До складу Робочої групи увійшли представники ради, громадськості, бізнесу та науки, старости і депутати.

Стратегію розвитку Іванківської селищної територіальної громади розроблено спільно з ГО «Громадська ініціатива Луганщини» за підтримки Європейського Союзу та Міжнародного фонду «Відродження» в рамках спільної ініціативи «Вступаємо в ЄС разом» у

межах проєкту «Забезпечення належного процесу стратегічного планування розвитку 3-х територіальних громад Київської області через впровадження європейських стандартів» та за участю ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Макутова Національної академії наук України».

Стратегічна екологічна оцінка була розроблена для документу державного планування, а саме для Стратегії розвитку Іванківської селищної громади Вишгородського району Київської області до 2027 року (з перспективою до 2034 року), з метою перетворити громаду на територію комфортного проживання, де створено рівні умови для всебічного та гармонійного розвитку людини, громаду з наданням якісних адміністративних послуг, і з унікальною історико-культурною спадщиною та великими рекреаційними можливостями, які будуть використовуватися в інтересах мешканців громади з урахуванням державних, громадських, а також приватних інтересів.

СЕО здійснюється на основі принципів законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проєкті документу державного планування.

1.1 Основні цілі документа державного планування:

- Визначення перспективи територіального розвитку населених пунктів;
- Визначення майбутніх напрямів використання території;
- Підвищення рівня екологічної культури та свідомості населення із забезпеченням ними раціонального використання та відтворення природних ресурсів (економне використання води, світла, природного газу, заборона використання питних вод для технічних цілей тощо);
- Забезпечення реалізації державної політики у сфері заповідної справи, формування, збереження та використання екологічної мережі;
- Виконання вимог поводження з відходами у тому числі з побутовими відходами населення та запобігання утворення несанкціонованих звалищ ТПВ
- Оздоровлення водних акваторій, а саме паспортизація водойм, очистка від мулу та рослинності з подальшим упорядкуванням прибережних захисних смуг, Недопущення забруднення підземних вод та контроль якості підземних вод;
- Забезпечення постійного екологічного моніторингу за станом всіх компонентів навколишнього природного середовища, в межах компетенції.

Даний проєкт виконано відповідно до вимог Земельного Кодексу України, Водного Кодексу України, Закону України «Про охорону навколишнього середовища», «Про стратегічну екологічну оцінку», «Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року» та інших документів.

1.2 Зв'язок проєкту Стратегії із іншими ДДП

В підрозділі висвітлюється інформація про різні плани і програми, що діють на регіональному та місцевому рівнях, які в тій чи іншій мірі визначають передумови для прийняття проєктних рішень. Їх положення та завдання приймаються до уваги в процесі розроблення документації та її стратегічної екологічної оцінки. Головні стратегічні документи, що мають відношення до проєкту Стратегії перераховані нижче:

1) Стратегія розвитку Київської області на 2021 – 2027 роки (нова редакція) – затвердженої Рішенням Київської обласної ради від 06 березня 2025 року № 1259-31-VIII, котра передбачає, що Київщина – іміджевий, фінансово самодостатній регіон – лідер України з потужною інноваційною та високотехнологічною економікою, професійним інтелектуальним бізнесом та креативним смарт-середовищем, високою якістю життя, наближеною до загальноєвропейських стандартів, комфортними та безпечними умовами для проживання, де збережено історико-культурну спадщину та національні традиції українського народу, створено рівні умови для всебічного та гармонійного розвитку людини. При формуванні цілей та завдань актуалізованої Стратегії розвитку Київщини були враховані такі наслідки російської збройної агресії на соціально економічний розвиток області:

- значні безпекові ризики для цивільних жителів та інфраструктури через близькість до кордону з Республікою Білорусь та пускових рубежів повітряних атак російських військ;
- зміни у структурі населення регіону (вибуття понад 500 тис. осіб постійного населення в інші регіони країни та за кордон) та розміщення на території області майже 320 тис. внутрішньо переміщених осіб);
- необхідність відновлення зруйнованої або пошкодженої соціальної інфраструктури та житлового фонду та стимулювання економічної активності в територіальних громадах, віднесених до територій відновлення;
- суттєве погіршення умов функціонування ринку праці, зростання диспропорцій між попитом та пропозицією на кваліфіковані кадри;
- скорочення спроможності органів місцевої влади та кадрового забезпечення, що є важливими для залучення інвестиційних ресурсів, коштів міжнародної технічної допомоги та позик міжнародних фінансових організацій для реалізації проєктів відновлення і розвитку як економіки, так соціальної сфери,
- необхідність підтримання базових стандартів рівня життя населення області в умовах воєнного стану.

2) Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» – передбачається досягнення доброго стану довкілля шляхом запровадження екосистемного підходу до всіх напрямів соціально-економічного розвитку України з метою забезпечення конституційного права кожного громадянина України на чисте та безпечне довкілля, впровадження збалансованого природокористування і збереження та відновлення природних екосистем.

3) Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки - затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 року № 695, котра визначає, що стратегічною метою державної регіональної політики до 2027 року є розвиток та єдність, орієнтована на людину – гідне життя в згуртованій, децентралізованій, конкурентоспроможній і демократичній Україні, забезпечення ефективного використання внутрішнього потенціалу територій та їх спеціалізації для досягнення сталого розвитку країни, що створює умови для підвищення рівня добробуту та доходів громадян під час досягнення згуртованості в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному та просторовому вимірах.

4) Програма охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів Київської області на 2023-2026 роки (зі змінами) - Програма передбачає реалізацію першочергових природоохоронних заходів за такими напрямками:

- охорона атмосферного повітря;

- поводження з небезпечними відходами;
- озеленення населених пунктів та підвищення рівня суспільно екологічної свідомості;
- збереження та відтворення біорізноманіття Київської області.

5) Обласна цільова програма розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на 2022-2029 роки у Київській області - розроблена з метою реалізації державної і регіональної політики у галузі водного господарства: підвищення ефективності використання меліоративних систем області, відновлення ролі меліорованих земель у продовольчому та ресурсному забезпеченні області, поліпшення екологічного стану сільських територій та умов проживання населення; задоволення потреб населення і галузей економіки області у водних ресурсах та оптимізації водоспоживання, запобігання та ліквідації наслідків шкідливої дії вод; екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро та збереження і відтворення водних ресурсів.

6) Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року (затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.02.2019 № 117) - метою цієї Стратегії є створення умов для підвищення стандартів життя населення шляхом впровадження системного підходу до поводження з відходами на державному та регіональному рівні, зменшення обсягів утворення відходів та збільшення обсягу їх переробки та повторного використання.

Цілями Стратегії є: визначення та розв'язання ключових проблем розвитку управління відходами в Україні на інноваційних засадах; визначення пріоритетних напрямів діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, організацій, установ, підприємств, громадських організацій та суспільства в цілому щодо переходу системи управління відходами на інноваційну модель; визначення шляхів та методів удосконалення існуючої інфраструктури з управління відходами, які не суперечать інноваційній моделі; забезпечення сталого розвитку України шляхом виконання завдань, спрямованих на екологічну та ресурсну безпеку;

7) Концепція реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року - метою Концепції є вдосконалення державної політики у сфері зміни клімату для досягнення сталого розвитку держави, створення правових та інституційних передумов для забезпечення поступового переходу до низьковуглецевого розвитку за умови економічної, енергетичної та екологічної безпеки і підвищення добробуту громадян.

Основними напрямками реалізації Концепції є: зміцнення інституційної спроможності щодо формування і забезпечення реалізації державної політики у сфері зміни клімату; запобігання зміні клімату через скорочення антропогенних викидів і збільшення абсорбції парникових газів та забезпечення поступового переходу до низьковуглецевого розвитку держави; адаптація до зміни клімату, підвищення опірності та зниження ризиків, пов'язаних із зміною клімату.

8) Указ Президента України «Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» - враховує цілі сталого розвитку за рахунок захисту, відновлення та раціонального використання екосистем суші, раціонального лісокористування, припинення процесу деградації земель та зупинки процесу втрати біорізноманіття, вжиття невідкладних заходів щодо боротьби зі зміною клімату та її наслідками, забезпечення відкритості, безпеки, екологічної стійкості Зазимської сільської територіальної громади.

9) Рішення Координаційної ради з питань боротьби з деградацією земель та опустелюванням, створеної згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 18.01.2017 №20, зокрема,

стосовно схвалення представлених НААН добровільних національних завдань щодо досягнення нейтрального рівня деградації земель (далі – НРДЗ) за напрямом «Підтримання вмісту органічної речовини (гумусу) у ґрунтах», а також допоміжних заходів щодо досягнення НРДЗ за напрямками «Відновлення зрошення і поліпшення екологомеліоративного стану зрошуваних земель» та «Відновлення та стале використання торфовищ» (<https://mepr.gov.ua/news/32479.html>). Відповідні завдання і заходи щодо НРДЗ також зазначені у рішенні Ради національної безпеки і оборони України від 23.03.2021 № 111/2021 «Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації»;

10) Стратегія зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 688-р;

11) План заходів з реалізації Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.10.2020 № 1567-р;

12) Державна стратегія управління лісами України до 2035 року та операційний план її реалізації у 2022 – 2024 роках, затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 № 1777-р;

13) Водна стратегія України на період до 2050 року та плану її реалізації у 2022 – 2024 роках, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09.12.2022 № 1134.

14) Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16.03.2017 № 168-р.

Детальний аналіз відповідності Стратегії розвитку Іванківської селищної територіальної громада до 2027 року стратегічних цілям актуалізованої Державної стратегії регіонального розвитку України до 2027 року й цілям Стратегії розвитку Київської області на період до 2027 року (яка актуалізована 6 березня 2025 року) унормовано Законом України “Про засади державної регіональної політики” наведено в Розділі 4 Стратегії .

Розділ 2 Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу

2.1 Економіко-географічні особливості

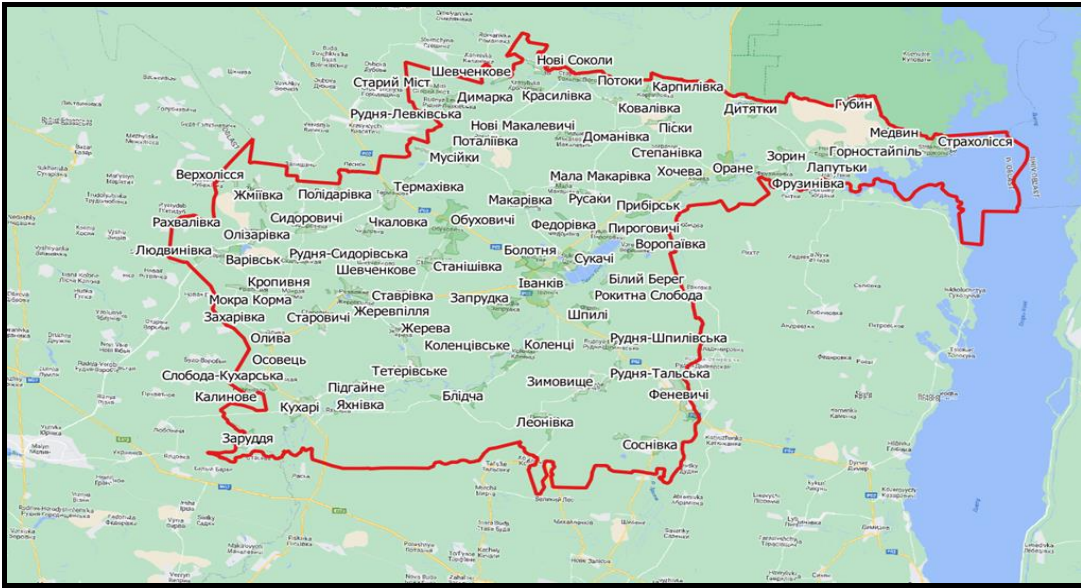
Іванківська селищна територіальна громада входить до Вишгородського району Київської області. Іванківська селищна територіальна громада Вишгородського району є найбільшою за площею не лише в Київській області, а й в Україні (площа – 3,62 тис. кв. км, що складає 12,8 % площі Київської області). Громада безпосередньо межує з Чорнобильською зоною відчуження та відіграє важливу роль у забезпеченні просторової, екологічної та інфраструктурної стійкості північного напрямку Київського регіону. Є найбільш постраждалою від наслідків Чорнобильської катастрофи, 22 населені пункти відносяться до зони гарантованого добровільного відселення. Територією Іванківської селищної територіальної громади протікають річки Прип'ять, Тетерів, Уж, Таль та інші. Київське море омиває громаду з північного сходу, формуючи важливий природно-логістичний та водний простір регіонального значення.

Іванківська селищна територіальна громада утворена 11 грудня 2020 року рішенням першої сесії VIII скликання Іванківської селищної ради № VIII – 1/17. До складу громади увійшли селище Іванків та 80 сільських населених пунктів. Рішенням сесії № VIII-20/3126 від 17 грудня 2021 року «Про утворення старостинських округів Іванківської селищної територіальної громади» на території Іванківської селищної територіальної громади було утворено 20 старостинських округів: Блідчанський, Горностайпільський, Запрудський, Димарський, Дитятківський, Жміївський, Кропивнянський, Кухарський, Сукачівський, Макарівський, Мусійківський, Обуховицький, Оливський, Оранський, Прибірський, Пісківський, Розважівський, Термахівський, Феневицький, Шпилівський.

З 2020 року громада входить до складу Вишгородського району. Вишгородський район було створено відповідно до постанови Верховної Ради України № 807-ІХ від 17 липня 2020 року. До складу нового району увійшли Вишгородська, Славутицька міські, Димерська, Іванківська, Поліська селищні, Петрівська та Пірнівська сільські територіальні громади. Раніше територія району входила до складу Вишгородського, Іванківського та Поліського районів, ліквідованих тією ж постановою. Відомості про адміністративно-територіальний устрій подано в таблиці 1.2.1. і контори території Іванківської селищної територіальної громади на рис.1.2.1. Громада межує з такими суміжними громадами: Поліською, Димерською, Бородянською та Славутицькою та Житомирською, Чернігівською областями. Іванківська селищна територіальна громада є прикордонним регіоном, так як межує з Республікою Білорусь, що визначає її стратегічне значення у системі просторової безпеки та стійкого функціонування північної частини Київської області.

На рис.2.1 подано мапа населених пунктів в Іванківській селищній територіальній громаді. Відстань до найближчої залізниці, станції Тетерів, – 40 км, до м. Києва – 80 км, до м. Чорнобиль – 50 км, до кордону з 30 – ти км зоною відчуження – 25 км. Відстань до найближчого аеропорту – міжнародний аеропорт „Бориспіль” – 130 км.

Рисунок 2.1- Географічне зображення локації Іванківської сільської територіальної громади

Громада безпосередньо межує з Чорнобильською зоною відчуження. Є найбільш постраждалою від наслідків Чорнобильської катастрофи, 22 населені пункти відносяться до зони гарантованого добровільного відселення. Вибух на Чорнобильській АЕС 1986 року поділив життя громади на до і після, адже Іванків розташований всього за 50 км від атомної електростанції. Вся територія громади радіоактивно забруднена, а її жителі є потерпілими від наслідків аварії.

В Іванківській селищній територіальній громаді у 2021 році було 2715 осіб, в 2022 році – 2724, в 2023 році – 2745, а в 2024 році – 2775 осіб. Кількість зареєстрованих внутрішньо переміщених осіб – в 2022 році – 739 осіб, у 2023 році – 835, а в 2024 році – 641 особа.

Найбільші роботодавці: Інститут проблем безпеки атомних електростанцій національної академії наук України, Державне спеціалізоване підприємство "Екоцентр", Державне спеціалізоване підприємство "Центральне підприємство з поводження з радіоактивними відходами"

Місцева економіка Іванківської селищної територіальної громади представлена 2 149 активними суб'єктами господарювання: домінує торгівля - 712 суб'єктів (33% від усіх). Далі послуги (203), транспорт (186), ІТ (166), сільське господарство (156), переробна промисловість (154).

Виробнича спеціалізація громади – сільське господарство, лісова переробна промисловість. Основні галузі рослинництва – вирощування зернових культур. Основні галузі тваринництва – скотарство та птахівництво. В громаді виробничу діяльність проводять 32 сільськогосподарських підприємства, з них 7 - сільськогосподарських виробничих кооперативи, 19 - товариств з обмеженою відповідальністю, 1- публічне акціонерне товариство, 3 - фермерських господарств, 1 - приватне підприємство, 1- сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю. Дані підприємства мають у користуванні 17 500 га сільгоспугідь.

2.2 Ландшафти та геологія

Землі громади розташовані в межах Київського Полісся — фізико-географічної області, яка є частиною Українського Полісся. Її східною межею є р. Дніпро з Київським водосховищем.

У геоструктурному відношенні область пов'язана зі схилом Українського щита до Дніпровсько-Донецької западини. Фундамент Українського щита занурений на глибину 300-400 м, на ньому залягають породи крейдового, палеогенового, неогенового та антропогенового періодів.

Територія була охоплена Дніпровським зледенінням, у геоморфологічному відношенні — моренно-горбиста рівнина. Київське Полісся перетинають річки, які впадають у Дніпро та його найповноводніші притоки Прип'ять, Тетерів, Уж в межах правобережжя Київської області.

Поверхня низовини слабо розчленована, лише подекуди трапляються окремі яри, балки та улоговини, повсюдно в межах зниженої рівнини зустрічаються невисокі пасма та блюдце подібні зниження. Рельєф її з часу закладання на початку середнього палеозою пройшов складну історію розвитку в умовах в цілому стійкої тенденції до опускання та активізацією екзогенних процесів рельєфоутворення в неоген-антропогеновому часі зрештою призвело до формування ерозійно-аккумулятивного типу поверхні. Рельєф території рівнинний.

В межах громади протікає річка Тетерів та маються її притоки. Заплава річок заболочена. Присутні штучні водойми. В межах сіл мається осушувальна система відкритими меліоративними каналами.

Поверхня має похил у бік русла Дніпра. Низовина полого-хвиляста. Вона зазнала великого впливу діяльності давнього льодовика і річок

Територія громади вкрита зандровими пісками, що сформовані внаслідок існування останнього Дніпровського покривного льодовика. Вони мають флювіогляціальне (водно-льодовикове) походження, тобто відкладені струмками, які витікали з-під льодовика. Породи, які поширені в цьому районі Київської області є досить різноманітними і характеризуються надзвичайною непостійністю як у вертикальному, так і горизонтальному напрямках: піски, які включають в себе значну кількість валунів, а також поширені суглинки та глина (в окремих урочищах серед пісків збереглися напіврозмиті залишки морени).

Відповідно до тектонічної будови та геології рельєф території громади сформувався в складних умовах при сукупному активному прояві ендегенних і екзогенних факторів. На формування сучасного рельєфу території вплинула складність палеогеографічних умов і прояв сучасних геоморфологічних процесів в межах різних морфоструктур, що обумовили різноманітність її морфоскульптурних геоморфологічних утворень. Для орографічної поверхні території сіл не є характерними помітні коливання висот.

Перепад висот в межах території проектування складає 19,10 м. Сейсмічність майданчика будівництва 5 балів згідно з ДБН В.1.1-12:2006.

2.3 Земельні ресурси та ґрунти

Для території громади характерні ґрунти, що сформувались на водно-льодовикових та алювіальних, меншою мірою – на лесоподібних відкладах. Найбільш поширені дерново-підзолисті ґрунти різного механічного складу, темно-сірі опідзолені, ясно-сірі й сірі лісові, пісчані, лучні, болотні, торфово-болотні. Рівень родючості ґрунтів невисокий. Це зумовлено слабкою структурованістю та бідністю поживними речовинами гумусового горизонту, що потребує періодичного підживлення органічними та мінеральними добривами угідь та протиерозійного закріплення ґрунтів від вітрової ерозії.

Відповідно до ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій» за ступенем сприятливості, в залежності від рельєфу, глибини залягання ґрунтових вод та інженерно-геологічних умов, виділено три категорії: сприятливі, малосприятливі та несприятливі для будівництва. Значна частина ТГ відновиться до територій з гідрогеологічними процесами, а саме: зони поширення заболоченості та підтоплення, а також до територій з геологічними процесами – заторфованих територій.

Ґрунти населеного пункту функціонально придатні для розведення городніх культур і садівництва (за винятком перезволожених та заболочених ділянок). Тому якість ґрунтів не є лімітуючим фактором, проте сільськогосподарське використання цінних земельних ресурсів повинно відбуватись із обов'язковим застосуванням відповідних ощадних технологій, котрі допомагають запобігати їх деградації, такі ділянки мають бути розташовані за межами населених пунктів.

У минулі часи значна територія краю була зайнята озерами та болотами. Нині багато з них зникли, зокрема внаслідок масового осушення, яке проводилося в 60 — 70 роках ХХ ст.

Актуальна інформація про агрохімічну паспортизацію сільськогосподарських угідь, які знаходяться на території Громади відсутня.

Таблиця 2.1 - Основні показники земельних ресурсів громади

Назва	Площа, га
Загальна площа земель	178044,7
Сільськогосподарські землі, у тому числі:	91696,54
сільськогосподарські угіддя, з них:	
Рілля	66578,61
багаторічні насадження	892,07
Сіножаті	13738,42
Пасовища	10487,44
Землі лісгосподарського призначення, у тому числі:	79791,9
лісові землі (згідно кадастрової карти)	73409,55
Чагарники	6382,35
Забудовані землі, у тому числі:	3216,93
землі житлової та громадської забудови	2772,08
землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення	444,85
Землі рекреаційного призначення	71,57
Землі природно заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення	44,2
Землі оздоровчого призначення	26,55
Землі історико-культурного призначення	0,82
Відкриті заболочені землі	
Води	2436,2
Землі запасу	831,56

2.4 Надра

Згідно даних Державного науково-виробничого підприємства «Державний інформаційний геологічний фонд України „Геоінформ України“» в громаді наявні пісок, торф, цегляно-черепична сировина, джерела питної води.

На території Іванківської територіальної громади зосереджені великі поклади глини: Іванківське родовище глин – потужність глиняного шару 15 м, можливе використання для виробництва цегли; Прибірське родовище глин – корисними копалинами є строкаті глини, можливе використання для виробництва цегли та черепиці; Кропивнянське родовище глин; Кухарське родовище глин; Зоринське родовище глин; Обуховицьке родовище глин

На території громади є два підприємства які здійснюють діяльність щодо користування надрами.

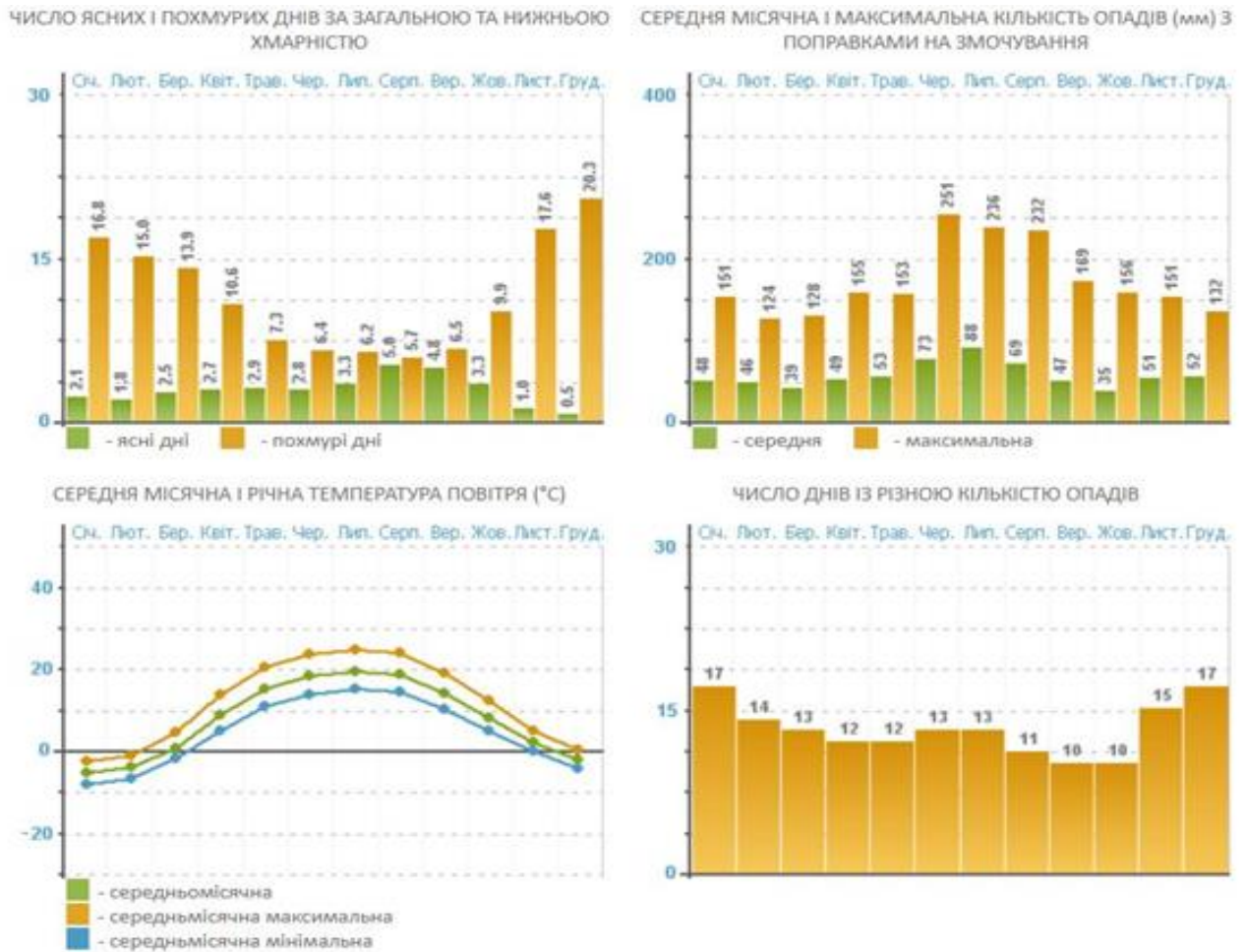
До 2022 р. на території громади планувалася діяльність ще декількох підприємств по розробки надр, але роботи на цей час призупинені.

2.5 Клімат

За даними багаторічних досліджень Українського гідрометеорологічного інституту ДСНС клімат території сільської ради є помірно-континентальним, м'яким, з достатньою вологістю. Зима тривала, порівняно тепла, а літо – достатньо тепле й вологе. Для даної території характерні підвищена вологість, помірні температури та достатня кількість атмосферних опадів. Взимку, періодичні вторгнення мас арктичного та сибірського холодного повітря приносять похолодання та суху погоду, яка встановлюється з листопаду до кінця березня. Цей період також характеризується, в цілому, стійким сніговим покривом, що формується з грудня по березень.

Аналіз основних метеопказників клімату (метеостанція Київ), починаючи з 1899 року за даними Українського гідрометричного центру. Кількість днів із температурами нижче 0°C може сягати 88,7. Також, для регіону характерні часті відлиги (пов'язані із втручанням теплих повітряних мас Атлантики) та ожеледиця. Взимку переважають західні вітри. Весна не стійка, із значними амплітудами добових температур, заморозками. Літо продовжується із травня по вересень із максимумами середньомісячних температур та опадів (для липня – (+20,5°C), для червня - 82 мм). В ці пори року переважають західні, північно-західні та північні вітри. Осінь суха та коротка із переважанням південних вітрів. Середня тривалість безморозного періоду складає 165 днів.

Рисунок 2.2 Кліматичні показники

Абсолютний мінімум температури, відзначений в січні-лютому (-36°C), абсолютний максимум у липні (37 °C). Холодний період починається в другій декаді жовтня і продовжується до другої декади квітня. Глибина промерзання ґрунту становить 0,7-0,8 м. Комфортність температур зумовлюються також наявністю лісових насаджень, що є значущим чинником формування мікроклімату місцевості. У середньому за рік опадів випадає в межах від 500 до 600 мм. Середньорічна кількість опадів становить 600-630 мм, при цьому основна їх кількість припадає на теплий період року. Максимальна висота снігового покриву 29 см. Нормативна глибина промерзання ґрунту – 120 см, вага снігового покриву 0,70 кПа, швидкісний натиск вітру 0,35 кПа.

Розподіл опадів протягом року сприятливий для ведення сільськогосподарського виробництва – 70-72% їх випадає в період вегетації. Необхідно відмітити сприятливість кліматичних умов для планувального освоєння території, а визначеність практично однакових напрямків в розі вітрів сприяє комфортності аераційного режиму території.

Із несприятливих атмосферних явищ, які можуть негативно впливати на розвиток території, відмітимо тумани, хуртовини, грози, ранньовесняні заморозки, утворення льодової кірки та ожеледиця. Характер земної поверхні, зокрема, лісовкриті ділянки, наявність

забудови та дорожньої інфраструктури мають значний вплив на формування мікроклімату ділянки.

На основі комплексного аналізу кліматичних параметрів та згідно архітектурно-будівельного кліматичного районування України територія віднесена до I архітектурно-будівельного району (Північно-Західний) з відповідними вимогами містобудівного характеру (згідно ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 «Будівельна кліматологія», ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій»).

2.6 Повітряний басейн

Як зазначається в Законі України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», забруднення атмосферного повітря є однією з найгостріших екологічних проблем. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, забруднення повітря є одним з основних факторів ризику для здоров'я, пов'язаних з навколишнім середовищем. Чим нижче рівні забруднення повітря, тим менше серцево-судинних і респіраторних захворювань як в тривалій, так і в короткостроковій перспективі.

Однією з основних причин забруднення атмосферного повітря є низький рівень оснащення джерел викидів пилогазоочисним обладнанням. Значно впливає на забруднення атмосфери відсутність установок по вловлюванню газоподібних сполук, а саме: діоксиду сірки, діоксиду азоту, оксиду вуглецю, летючих органічних сполук та інших.

За метеорологічними умовами територія Громади відноситься до територій з підвищеним потенціалом забруднення атмосферного повітря та несприятливими умовами розсіювання промислових викидів, що пов'язано з розміщенням території громади в межах зони впливу підприємств м.Київа.

За даними Екологічного паспорту Київської області за 2022 рік відомо, що у порівнянні з попереднім роком викиди забруднюючих речовин та діоксиду вуглецю в атмосферне повітря у 2022 році від стаціонарних джерел у порівнянні з попереднім роком зменшилися і склали 47 988,646 т, а в 2024 кількість викидів зменшилась до 39 399,7 т., відповідно даних Держстату України. По Іванківській громаді, відповідно до інформації Держстату України, загальний обсяг викидів від стаціонарних джерел в 2024р. склав 7,1 т, що менше 1 відсотка від загально обласного обсягу.

Вплив автомобільного транспорту зосереджується переважно на дорогах з твердим покриттям та автодорогах державного та місцевого значення. При цьому на нерівних ґрунтових дорогах значно збільшуються викиди вихлопних газів від авто та збільшується запиленість повітря. Таким чином, фактор забруднення повітря знаходиться в постійно динамічному стані, залежить від багатьох складових та потребує постійного контролю з боку служб санітарного та екологічного контролю і місцевої влади.

Над актуальним та проблемним попутнім питанням, що негативно впливає на якість атмосферного повітря залишається також незаконне та самовільне спалювання опалого листя та стерні, соломи, післязбиральних залишків, а головне – сміття. Такі дії є причиною непоправних наслідків, а саме: забруднення атмосферного повітря, знищення ландшафтного та біологічного різноманіття, зниження родючості ґрунтів, знищення корисної ентомофауни та мікрофлори, створюється загроза виникнення пожеж, а іноді й травмування або загибелі людей, надання економічних збитків і т.д..

На території громади відсутні пости автоматичного контролю якості повітря. Найближчий пост знаходиться на території Чорнобильської зони. Рекомендується розмістити станції в кожному населеному пункті громади. Дані з таких станцій будуть постійно оновлюватися в режимі онлайн, кожен житель громади отримає можливість в будь-який момент дізнатися цю інформацію на сайті (<https://www.saveecobot.com/>)

На території громади є лише пости контролю радіаційного фону, інформація про роботу яких розміщена на сайтах ДУ «Київський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» та Департаменту екології та природних ресурсів Київської ОДА.

Основними джерелами викидів в комунальній сфері громади є котельні комунальних закладів. Сільська рада здійснює постійний контроль за станом пилогазоочисного устаткування для недопущення негативного впливу.

2.7 Водні ресурси

Водні ресурси Іванківської селищної територіальної громади є одним з її ключових природних багатств та визначальним фактором для екологічної стабільності, рекреаційного потенціалу та соціально-економічного розвитку. Територія Громади, розташована в межах українського Полісся, характеризується розгалуженою гідрографічною мережею, значними площами боліт та наявністю підземних вод. Територією громади протікає понад 40 річок, що належать до басейну річки Дніпро. Ключовими водними артеріями є: Тетерів (найбільша річка, що перетинає громаду, є правою притокою Дніпра. На її берегах розташоване селище Іванків, що надає річці значне рекреаційне та господарське значення), Жерева (притока Тетерева, що відіграє важливу роль у формуванні водного балансу центральної частини Громади), Здвиж (значна притока Тетерева, що протікає південно-західними територіями Громади). Інші річки: до менших, але екологічно та господарсько важливих річок належать Ілля, Брагінка, Кропивня, Болотна, Ковпитень та інші, що разом формують розгалужену систему поверхневих вод.

Гідрологічні умови характеризуються наявністю першого від поверхні водоносного горизонту у четвертинних відкладах. Ґрунтові води залягають на глибинах від 0,2 -3,1 м і розповсюджені у покрівлі алювіальних пісків. Абсолютні відмітки води коливаються у межах 91,9-93,7 м. Водоносний горизонт безнапірний з вільною поверхнею. Рівень ґрунтових вод майже горизонтальний, основний напрямок ґрунтового потоку спрямовано на південний захід, у бік річки Дніпро. Живлення ґрунтових вод відбувається за рахунок інфільтрації атмосферних опадів, паводкових і талих вод. Розгрузка ґрунтового потоку відбувається в бік долини р.Дніпро. Сезонні коливання рівня ґрунтових води можуть досягти 0,5-0,7 м від зафіксованого. Ґрунтові води прісні (мінералізація 0,3 мг/л). За хімічним складом вони гідрокарбонатні кальцієві та кальцієво-натрієві, не агресивні.

Якість питної води різна і залежить від ступеня природного очищення поверхневих вод, а також від глибини залягання підземних вод. У цілому стан питної води не викликає занепокоєння. Водна ерозія на землях громади не має поширення.

У минулі часи значна територія краю була зайнята озерами та болотами. Нині багато з них зникли, зокрема внаслідок масового осушення, яке проводилося в 60 — 70 роках ХХ ст.

На території громади проведена інвентаризація водних об'єктів, сумісно с Басейновим управлінням водних ресурсів середнього Дніпра. Водні об'єкти громади включені в ПЛАН

управління річковим басейном Дніпра на 2025-2030 роки, який Затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01.11.2024 р. № 1077.

Найбільш цінним природним надбанням Громади є питна вода. Вона в повній мірі задовольняє потреби як для споживання так і для виробничих та технічних потреб. У переважній більшості питну воду жителі громади споживають із криниць. Також практично у кожному населеному пункті є бювети, з яких подається з артезіанських свердловин і відбувається додаткова очистка.

Щодо охорони водності малих річок/струмків мають також ураховуватися обмеження, регламентовані статтею 80 Водного кодексу України, згідно з якою з метою охорони водності малих річок забороняється: змінювати рельєф басейну річки; зменшувати природний рослинний покрив і лісистість басейну річки; руйнувати русла пересихаючих річок, струмки та водотоки; випрямляти русла річок та поглиблювати їх дно нижче природного рівня; розорювати заплавні землі та застосовувати на них засоби хімізації; надавати земельні ділянки у заплавах річок під будь-яке будівництво (крім гідротехнічних, гідрометричних та лінійних споруд), а також для садівництва та городництва; проводити осушувальні меліоративні роботи на заболочених ділянках та урочищах у верхів'ях річок; здійснювати інші роботи, що можуть негативно впливати чи впливають на водність річки і якість води в ній.

Відповідно до статті 88 Водного кодексу України та статті 60 Земельного кодексу України, з метою охорони поверхневих водних об'єктів від забруднення і засмічення та збереження їх водності, вздовж річок, морів і навколо озер, водосховищ та інших водойм виділяються земельні ділянки під прибережні захисні смуги. Прибережні захисні смуги встановлюються по берегах річок та навколо водойм уздовж урізу води (у меженний період) шириною:

- для малих річок, струмків і потічків, а також ставків площею менш 3 гектарів - 25 метрів. Якщо крутизна схилів перевищує три градуси, мінімальна ширина прибережної захисної смуги подвоюється.

Для створення сприятливого режиму водних об'єктів, попередження їх забруднення, засмічення і вичерпання, знищення навколоводних рослин і тварин, а також зменшення коливань стоку вздовж річок, морів та навколо озер, водосховищ і інших водойм встановлюються водоохоронні зони.

Водоохоронна зона є природоохоронною територією господарської діяльності, що регулюється. На території водоохоронних зон забороняється:

- 1) використання стійких та сильнодіючих пестицидів;
- 2) влаштування кладовищ, скотомогильників, звалищ, полів фільтрації;
- 3) скидання неочищених стічних вод, використовуючи рельєф місцевості (балки, пониззя, кар'єри тощо), а також у потічки.

Зовнішні межі водоохоронних зон визначаються за спеціально розробленими проектами. Порядок визначення розмірів і меж водоохоронних зон та режим ведення господарської діяльності в них встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Виконавчий комітет сільської ради зобов'язаний доводити до відома населення, всіх заінтересованих організацій рішення щодо меж водоохоронних зон і прибережних захисних смуг, а також водоохоронного режиму, який діє на цих територіях.

Контроль за створенням водоохоронних зон і прибережних захисних смуг, а також за додержанням режиму використання їх територій здійснюється органами, що здійснюють

державний контроль за використанням та охороною земель, і центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів.

В межах громади відсутня організована система рекреаційного використання поверхневих водойм.

КП ІСР “Іванківводоканал” обслуговує комунальні водопровідні мережі загальною протяжністю 71,6 км, працює 14 артезіанських свердловин. Загальна протяжність каналізаційних мереж – 10 км. Кількість споживачів водопостачання становить 4250 фізичних осіб, 126 юридичних осіб; з водовідведення – 1948 фізичних осіб та 81 - юридичних осіб.

Комунальне підприємство «Іванківське комунальне управління водного господарства» надає послуги з водопостачання в 40 населених пунктах сільської місцевості громади. На балансі підприємства функціонує 47 свердловин, а загальна протяжність водопровідної мережі складає 410,3 км. Послугами водопостачання користуються 8 293 фізичних осіб та 53 юридичних особи.

2.8 Біорізноманіття, флора, фауна.

Рослинний покрив представлено рослинними асоціаціями природної зони Українського Полісся та, в незначному ступеню, лісостепу. Поліський тип рослинності на цій території представлено здебільшого формацією дубово-соснових лісів. Характерною особливістю цих лісів є сосна, дуб, береза повисла, береза пухнаста, осика і вільха клейка. В порушених асоціаціях береза і осика можуть зустрічатися як домінуючі породи. Підлісок рідкий, трапляються крушина ламка, бруслина європейська. Трав'яний покрив значно густіший, ніж в борах, і багатший на число видів.

Лісова флора багата різноманітними чагарниково-кущовими породами: барбарисом звичайним, шипшиною травневою та собачою, глодом українським та криваво-червоним, малиною та ожиною звичайною, ліщиною, тереном.

Відкриті простори лісу зайняла суниця лісова із квітковими заростями іван-чаю, дзвоників персиколістих, гадючника шестипелюсткового, королиці звичайної та ін. Зелено-мохові бори чергуються із заростями вересу звичайного, плаунів булавовидних та баранця.

Квіткова рослинність лісу представлена родинами: складноцвітих, бобових, лілійних, розоцвітих, губоцвітих, зонтичних, гвоздикових та ін. Із видів, які потребують охорони, зареєстровані: конвалія травнева, чина весняна, фіалка лісова запашна, сон-трава звичайна, анемона жовтицева, печіночниця, любка дволиста, гніздівка звичайна, коручка болотна, вороняче око, проліска дволиста та цариця лісу — лілія лісова.

В цих лісах переважаючими видами грибів є польський гриб, рядівка зелена, опеньки, сиріжки, маслюки. Популяція білого гриба значно зменшилась внаслідок втручання людини. В березових галях зустрічаються підберезники та підосичники, гриб-зонтик, поширеними отруйними грибами є бліда поганка, несправжній опеньок, сатанинський гриб.

Флора Київської області характеризується відсутністю ендемічних чи вузько ареальних видів, натомість наявний цілий ряд видів, характерних для більш ранніх геологічних епох – реліктів. Це зокрема водяний горіх плаваючий, сальвінія, вовчі ягоди

борові, багаторядник Брауна та загострений тощо. У зв'язку з значним ступенем антропогенної трансформованості значна її частина рекомендована до включення до Червоного списку області, який нажалі досі не прийнятий

З майже 250 видів птахів, що гніздяться в Україні, 100 — постійні або тимчасові мешканці річок, озер і боліт басейну Дніпра. Типово водними мешканцями є пірникози, що облаштовують житло на воді й на сушу майже не виходять. На узліссях заплавлених лісів, що прилягають до боліт і заплави річки, розміщуються колонії сірих чапель. Останнім часом серед них можна бачити велику білу чаплю й поки що дуже рідкісну — руду чаплю. На Дніпрі і його притоках також живе квак, що гніздиться на деревах. Тимчасово живуть на Дніпрі і качки, гуси та лебеді, які пізно восени відлітають в райони Чорного і Середземного морів. Хижі птиці скопи (занесені до Червоної книги України) гніздяться поблизу води на високих деревах, а кулик-сорока й малий пісочник живуть на піщаних мілинах.

На луках біля Дніпра можна побачити чибіса (чайка звичайна) та малого й великого грицика, на берегах — білу плиску, що гніздиться в берегових схилах або просто в ямці на березі. Також на обривистих берегах річок часто зустрічаються нірки берегових ластівок, інколивони можуть утворювати великі колонії на декілька сотень нірок. Біля заліснених ділянок річки з обривистими берегами зустрічається рибалочка. Також характерні мешканці очеретяних, комишових і осокових чагарників вздовж берегів — очеретянки.

У басейні Дніпра живе близько 30 видів ссавців, що відносяться до 4 рядів: комахоїдні, рукокрилі, хижі та гризуни. На Дніпрі живуть хохулі — представники ряду комахоїдних, найстаріші ссавці в Україні. Хохуля — цінний хутровий звір, занесений до Червоної книги України. Рукокрилі, що ведуть вечірній і нічний спосіб життя, менш вивчені тварини. У басейні Дніпра мешкає ставкова (занесена до Червоної книги України) і водяна нічниця. У затоках живе річкова видра, а біля річки й частково у воді — норка. Вони належать до хижих звірів, їх занесено до Червоної книги України. Водиться в Дніпрі та його притоках і річковий бобер — найбільший гризун Євразії. Також у Дніпрі живе нутрія. А в 1944–1946 роках в Україну завезли північноамериканського гризуна ондатру, який також прижився на річці та її притоках.

Основними видами водних біоресурсів є:

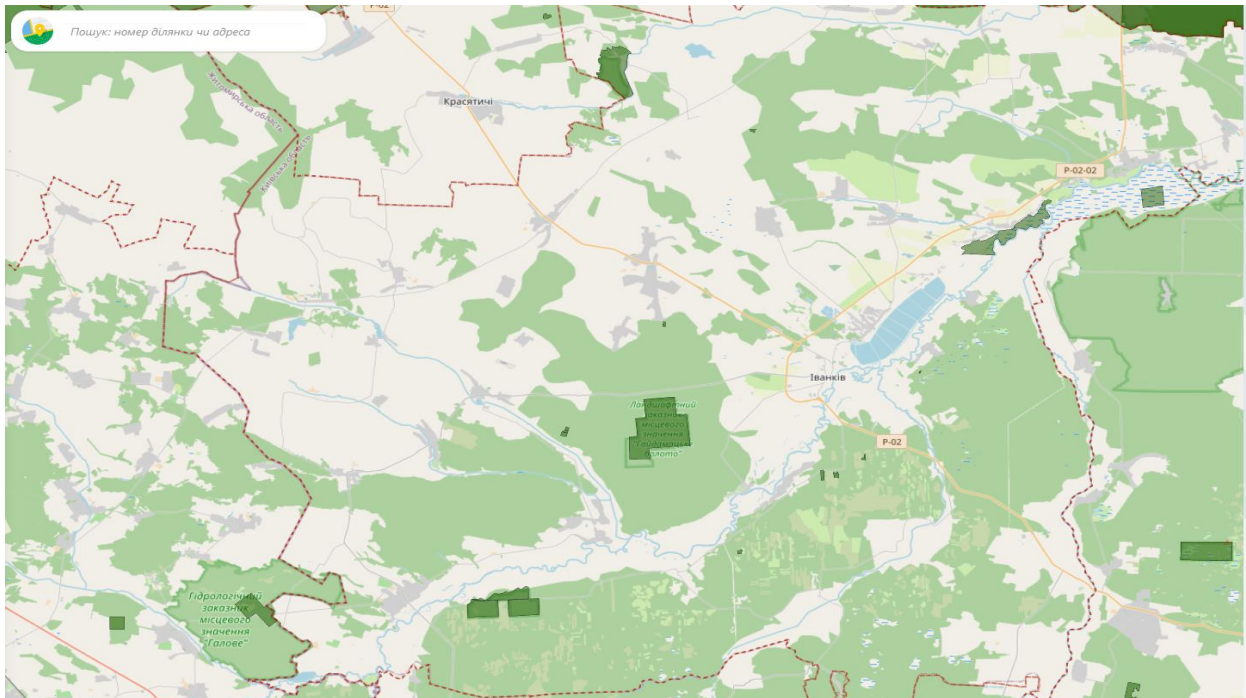
- Верхній Дніпро. Плітка звичайна (*Rutilus rutilus*), лящ звичайний (*Abramis brama*), плоскирка європейська (*Blicca bjoerkna*), головень європейський (*Squalius cephalus*), в'язь звичайний* (*Leuciscus idus*), краснопірка звичайна (*Scardinius erythrophthalmus*), окунь річковий (*Perca fluviatilis*), синець звичайний (*Ballerus ballerus*), лин європейський (*Tinca tinca*), щука звичайна (*Esox lucius*), карась золотий* (*Carassius carassius*), карась сріблястий (*Carassius gibelio*), сом європейський (*Silurus glanis*), сазан європейський (*Cyprinus carpio*), білизна звичайна (*Leuciscus aspius*), судак звичайний (*Sander lucioperca*), амур білий (*Stenopharyngodon idella*), товстолобик строкатий (*Hypophthalmichthys nobilis*), товстолобик білий (*Hypophthalmichthys molitrix*), чехоня звичайна (*Pelecus cultratus*), йорж звичайний (*Gymnocephalus cernua*), клепець (*Ballerus sapa*), в'юн звичайний (*Misgurnus fossilis*), рак довгопалий (*Astacus leptodactylus*);
- Прип'ять. Сом європейський (*Silurus glanis*), карась золотий* (*Carassius carassius*), карась сріблястий (*Carassius gibelio*), минь річковий* (*Lota lota*), головень європейський (*Squalius cephalus*), в'язь звичайний* (*Leuciscus idus*), плітка звичайна (*Rutilus rutilus*), лящ звичайний (*Abramis brama*), плоскирка європейська (*Blicca*

bjoerkna), краснопірка звичайна (*Scardinius erythrophthalmus*), окунь річковий (*Percia fluviatilis*), синець звичайний (*Ballerus ballerus*), лин європейський (*Tinca tinca*), щука звичайна (*Esox lucius*), сазан європейський (*Cyprinus carpio*), білізна звичайна (*Leuciscus aspius*), судак звичайний (*Sander lucioperca*), йорж звичайний (*Gymnocephalus cernua*), йорж-носар* (*Gymnocephalus ascerinus*), клепець (*Ballerus sapa*), в'юн звичайний (*Misgurnus fossilis*), рак довгопалий (*Astacus leptodactylus*).

*види, занесені до Червоної книги України.

В межах громади розташована значна кількість ділянок Державного лісового господарства України, відображені на рис. 2.2 (відповідно до Схеми планування території Київської області).

Рисунок. 2.3 Ділянки Державного лісового господарства

На території громади впроваджуються заходи щодо запобігання та протидії масовим пожежам лісів та сільгоспугідь на території Іванківської територіальної громади у літній період 2025 року, які щорічно затверджуються рішення виконавчого комітету сільської ради.

Наразі рослинність Київської області сильно трансформована багатотисячолітньою діяльністю людини. Зважаючи на це домінуючим рослинним комплексом на Київщині наразі є агророслинність. Вишгородський район в цьому є типовим.

Загальна кількість видів флори і фауни на території Київської області занесених до Бернської конвенції складає – 88 одиниць. Кількість видів тварин занесених до додатків Конвенції про мігруючих видів диких тварин (Боннська конвенція) на території Київської області налічує 28 одиниць. Загальна кількість видів тварин на території Київської області, що занесені до Червоної книги України налічує 170 одиниць. З них безхребетних тварин – 88 видів, хребетних – 82 види.

2.9 Природоохоронні території та об'єкти

На території Іванківської селищної територіальної громади Вишгородського району Київської області знаходяться природно-заповідні фонди та їх охоронні зони, що належать до об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення, а саме:

Ландшафтні заказники місцевого значення:

- Березовське, площа 240,7 га. Частина заказника займають водно-болотні угіддя, які мають надзвичайно важливе значення для збереження біорізноманіття птахів. Поєднання різних типів лісу обумовлює фауністичне біорізноманіття (Димарський старостинський округ) Рішення Рішення Київської обласної ради від 23.07.2009 № 490-25-V;
- Прибірський, площа 250,5 га. Статус присвоєно для збереження лучно-болотного природного комплексу на лівобережній заплаві річки Тетерів (Прибірський старостинський округ) Рішення Рішення Київської обласної ради від 25.07.2019 № 600-29-VII ;
- Оранський, площа 100 га, територія заплави правого берега річки Тетерів. На території заказника кілька заплавних озер Стара Ріка, Велика і мала Осиниця, Братське. Восени заплава Тетерева стає місцем відпочинку птахів, що летять на південь. Саме тут можна побачити і найбільшого орла України – орлана-білохвоста, занесеного до Європейського Червоного списку та Червоної книги України. Виявлені декілька зникаючих видів птахів занесених до Червоної книги України та Бернської конвенції, а саме: лелека чорний, чепура велика, сови вухата та сіра та ін. (Оранський старостинський округ); Рішення Київської обласної ради від 26.12.2016 № 239-11-VII;
- Яхнівський, площа 426 га. Об'єкт розміщується вздовж р. Тетерів та відіграє важливу роль у регіональній схемі екологічної мережі, як частина екологічного коридору вздовж всієї цієї річки (Кухарський старостинський округ). Рішення Рішення Київської обласної ради від 23.07.2009 № 490-25-V;
- Коблицький ліс, площею 148,4 га який входить до складу Дніпровського екологічного коридору як елемент загальнодержавного значення. На проектованій до заповідання території зустрічаються 2 верхових і 6 низинних невеликих боліт, переважає лісова рослинність (дубові, соснові та вільхові насадження), зустрічається любка дволиста, яка занесена до Червоної книги України. Серед тварин, які занесені до Червоної книги України зустрічаються жук-олень та вечірниця мала. (Блідчанський старостинський округ). Рішення Рішення Київської обласної ради від 16.02.2022 № 240-09-VII

Орнітологічний заказник

- Чорний лелека, площею 3,2 га. є місцем поселення лелеки чорного, занесеного до Червоної книги України. Значні площі громади займають болота, зокрема відоме Гайдамацьке болото, площею 751 га. ландшафтний заказник місцевого значення на території сіл Розважів та Обуховичі, який створено для збереження типово поліських екосистем у межах річки Дніпра і Тетерева, захисту популяцій рідкісних видів болотних рослин, хижих і парнокопитних видів тварин. Рішення Київської обласної ради 10.03.1994р.

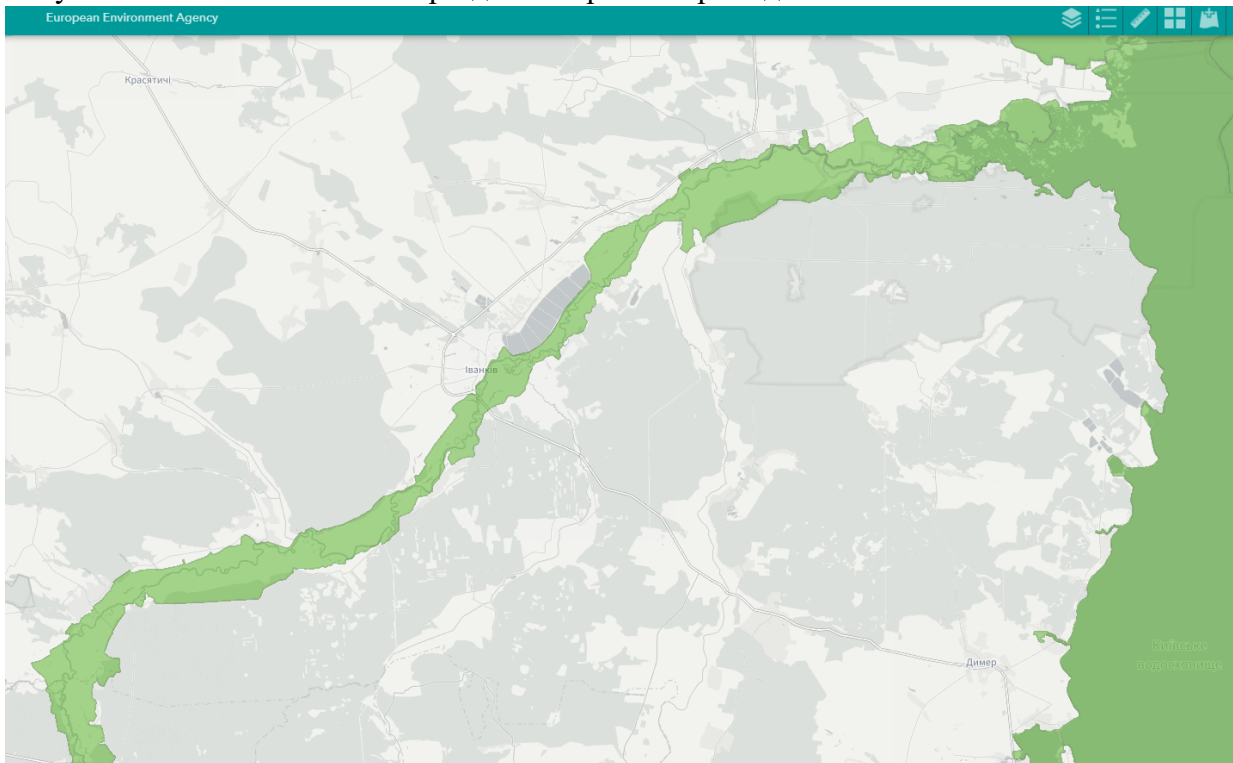
Статтею 9 Закону визначено, що території та об'єкти природно-заповідного фонду з додержанням вимог, встановлених цим Законом та іншими актами законодавства України, можуть використовуватися: у природоохоронних цілях; у науково-дослідних цілях; в оздоровчих та інших рекреаційних цілях; в освітньо-виховних цілях; для потреб моніторингу навколишнього природного середовища.

Відповідно до ст. 5 Закону завдання, науковий профіль, характер функціонування і режим територій та об'єктів природно-заповідного фонду визначаються у положеннях про них.

Статтею 60 Закону визначено, що охорона територій та об'єктів природно-заповідного фонду покладається на підприємства, установи та організації, у віданні яких вони перебувають.

На території громади є об'єкти Смарагдової мережі. Смарагдова мережа або ж Emerald Network (надалі СМ) є новітньою системою природоохоронних територій та їх менеджменту, які мають особливу цінність для збереження природних видів флори, фауни та типів оселищ. За даними наявними в Департаменті екології та природних ресурсів КОВА та інтернет ресурсу <http://emerald.net.ua> з територією Громади є об'єкт мережі Емеральд (Рис 2.4). Це об'єкт Teteriv river valley (SiteCode: UA0000320)

Рисунок.2.4 Схема об'єкті Смарагдової мережі в Громаді

Долина річки Тетерів (Teteriv river valley, SiteCode: UA0000320) — це природоохоронна територія, що входить до Смарагдової мережі Європи (Emerald Network) в Україні, покликана забезпечити збереження біорізноманіття.

Для України створення та підтримання цієї мережі є важливим завданням не лише в контексті посилення природоохоронної діяльності, а й євроінтеграційного процесу. Громада

приділяє цьому питанню особливу увагу і співпрацює з органами державної влади для забезпечення виконання всіх вимог діючого законодавства на цих територіях.

2.10 Об'єкти культурної спадщини

Згідно з статтею 334 Закону України «Про охорону культурної спадщини», передбачено розроблення науково-проектної документації у сфері охорони культурної спадщини, що визначає спеціальний режим використання території або об'єктів, у тому числі планувальні обмеження у використанні земель у сфері забудови, гранично допустимі висотність будівель та споруд.

Відповідно до статті 141 Закону України «Про охорону культурної спадщини», до затвердження науково-проектної документації, межі території пам'ятки встановлюються на основі облікової документації пам'ятки. Відповідно до статті 32 Закону, до затвердження науково-проектної документації, межі зони охорони встановлюються як нормативні розміри 100 метрів в межах населеного пункту від межі території пам'ятки та 300 м – за межами населеного пункту.

В межах громади таких об'єктів немає.

2.11 Санітарне очищення

Стан із твердими побутовими відходами в межах території Громади – традиційний для України. Постійно проводяться роботи у сфері благоустрою населених пунктів, в т.ч. і ліквідації несанкціонованих сміттєзвалищ.

Послуги з вивезення твердих побутових відходів по громаді надає спеціалізоване Комунальне підприємство Іванківської селищної ради «Виробниче управління житлово-комунального господарства». Вивезення сміття здійснюється відповідно до графіку. За 12 місяців 2025 р. загальна кількість вивезеного ТПВ від населення та підприємств складає 4597,7 м³. Вивіз твердих побутових відходів здійснюється на полігон ТПВ. Тарифи на вивезення побутових відходів на території сіл Іванківської селищної територіальної громади затверджені Рішенням виконкому селищної ради від 25.08.2025 № 512 «Про встановлення тарифів на послуг з управління побутовими відходами на території Іванківської селищної територіальної громади за результатами конкурсу»

На території громади затверджені «Правил благоустрою селищної територіальної громади» рішення селищної ради .

Водночас, впроваджується система роздільного збирання сміття з наступним відповідним вивозом на переробку. Це одна з нагальних проблем для розв'язання якої громада залучає кошти як бюджетні так і донорів.

В громаді оновлюється і підтримується в належному стані обладнання по збору та вивезенню твердих побутових відходів.

Для вирішення проблем з сміттям в громаді та покращення екологічної ситуації виникає необхідність в будівництві сучасного сміттесортувального комплексу на території Іванківської селищної територіальної громади, що також сприятиме забезпеченню екологічної безпеки та сталого функціонування громади в умовах післявоєнного відновлення. Для реалізації даного проекту обрано земельну ділянку площею 4,1323 га, на яку отримано державний акт на право постійного користування.

Питанню очищення стічних вод в громаді приділяється окрема увага. КП ІСР “Іванківводоканал” яке обслуговує комунальні водопровідні мережі загальною протяжністю 71,6 км, має розроблені проекти:

“Реконструкція каналізаційної насосної станції з добудовою блоку біологічного очищення в смт Іванків, київської області”, на реалізацію якого необхідно 19 958 575 грн, який має на меті побудову очисних споруд європейського рівня, передбачає очистку господарсько-побутових стічних вод селища Іванків продуктивністю 600 м³/добу, що надасть можливість покращити навколишнє природне середовище та зменшити забруднення водних ресурсів на території громади, в тому числі і басейну річки Дніпро.

“Капітальний ремонт госппобутового водопроводу по вул. Максима Рильського в смт Іванків, Київської області”, на реалізацію якого необхідно 5 889 748 грн, та який передбачає покращення якості надання послуги водопостачання мешканцям селища Іванків.

На жаль питання фінансування не вирішено.

Також потребується реконструкція централізованої системи водопостачання та реконструкція водонапірних веж та станцій очистки води в таких населених пунктах: Феневиці, Шпилі, Р.Слобода, Б.Берег, Воропаївка, Коленці, Сукучі, Страхолісся, Макарівка, М. Макарівка, Н. Макалевиці, Прибірськ, Ороне, Фрузинівка, Зорин, Дитятки, Доманівка, Ковалівка, Потоки, С.Соколи, Красилівка, Мусійки, Термахівка, Сидоровичі, Олізарівка, Варівськ, Кропивня, Олива, Розважів, Кухарі, Ладжичі, Прибірськ, Губин, Станішівка, Запрудка, Пироговичі, Хочева, Старовичі, Обуховичі, Болотня, Русаки.

2.12. Стан радіаційного забруднення атмосферного повітря та ґрунтів

Громада безпосередньо межує з Чорнобильською зоною відчуження. Є найбільш постраждалою від наслідків Чорнобильської катастрофи, 22 населені пункти відносяться до зони гарантованого добровільного відселення. Вибух на Чорнобильській АЕС 1986 року поділив життя громади на до і після, адже Іванків розташований всього за 50 км від атомної електростанції. Вся територія громади радіоактивно забруднена, а її жителі є потерпілими від наслідків аварії. В пам'ять про цю трагічну сторінку в центрі громади, на околиці селища Іванків, встановлено скульптуру «Яйце життя». Саме через територію Чорнобильської зони відчуження 24 лютого 2022 року війська агресора заходили на територію України. Окупація тривала 36 днів. Ця територія також знаходилась в окупації до 01 квітня 2022 року. Військові армії РФ окопувалися та зводили фортифікаційні споруди в місцях, де рівень радіаційного забруднення значно перевищує допустимі норми. Даний факт спричинив погіршення екологічної ситуації на території громади.

Радіаційний фон на території області відстежується шляхом регулярних спостережень за потужністю експозиційної дози (ПЕД) гамма-випромінення за допомогою переносних

дозиметрів на висоті 1 м від поверхні землі на 11 пунктах контролю гідрометеорологічної служби України. З 06.06.2023 у зв'язку із підвищенням аварійних ризиків на ЗАЕС унаслідок підриву греблі Каховської ГЕС та аварійного спустошення Каховського водосховища на мережі спостережень гідрометеорологічної служби впроваджений режим почащених вимірювань ПЕД – 8 разів на добу (кожні три години). За даними спостережень, ПЕД гамма-випромінення на більшій частині території області за межами зони відчуження ЧАЕС (ЗВ) знаходилась у межах рівнів, обумовлених випромінюванням природних радіонуклідів та космічним випроміненням і становила 6–17 мкР/год., у середньому 11 мкР/год. На території ЗВ у районі розташування метеорологічної станції (М) Чорнобиль істотних змін радіаційної обстановки не зафіксовано. За отриманими даними, гамма-фон на м. Чорнобиль протягом року коливався у межах 16–23 мкР/год, у середньому 19 мкР/год.

Об'ємна активність радіонуклідів техногенного походження у повітрі протягом року знаходилась у межах сезонних коливань, що спостерігаються протягом останніх років. Концентрація цезію-137 на пунктах контролю Київської області (за межами ЗВ) становила в середньому за 2023 р. $0,24 \times 10^{-5}$ Бк/ м³, концентрація стронцію-90 – $0,04 \times 10^{-5}$ Бк/ м³ (у 2022 р. $0,32 \times 10^{-5}$ Бк/ м³ та $0,09 \times 10^{-5}$ Бк/ м³, відповідно). Щільність випадань цезію-137 на території області (окрім ЗВ) складала в середньому 7,0 Бк/ м² за рік, стронцію-90 – 5,3 Бк/ м² за рік (у попередньому році 6,8 Бк/ м² за рік та 6,5 Бк/ м² за рік, відповідно).

Радіаційний стан довкілля зони відчуження (далі – ЗВ) у 2025 році відстежувався Державним спеціалізованим підприємством «Екоцентр» ДАЗВ України. Данні моніторингу розміщені на офіційному сайті.

2.13 Безпека життєдіяльності населення та його здоров'я

Найбільшою екологічною проблемою яка впливає на безпеку громаді є забруднення навколишнього природного середовища, що сталося внаслідок аварії на Чорнобильській атомній електростанції.

Для мінімізації впливу аварії, Указом Президента України від 26 квітня 2016 року № 174 було створено «Чорнобильський радіаційно-екологічний біосферний заповідник». Заповідник розташований у Вишгородському районі Київської області в межах зони відчуження і зони безумовного (обов'язкового) відселення території. Метою створення заповідника є збереження в природному стані найбільш типових природних комплексів Полісся, забезпечення підтримки та підвищення бар'єрної функції Чорнобильської зони відчуження та зони безумовного (обов'язкового) відселення, стабілізації гідрологічного режиму та реабілітації територій, забруднених радіонуклідами, сприяння організації та проведенню міжнародних наукових досліджень. На території Заповідника ідентифіковано 320 видів хребетних тварин, 97 з яких занесені до Червоної книги України. Також виявлено 1256 видів вищих рослин, з яких 53 види, включаючи мохи і лишайники, є рідкісними та підлягають охороні.

24 лютого 2022 року війська агресора заходили на територію України. Військові армії РФ окопувалися та зводили фортифікаційні споруди в місцях, де рівень радіаційного забруднення значно перевищує допустимі норми. Даний факт спричинив погіршення екологічної ситуації на території громади. Серед інших наслідків, які часто недооцінюються під час війни, є довгостроковий вплив бойових дій на навколишнє середовище та значні порушення екосистем. Вторгнення росії до України відбулося по всій довжині спільного

2021	938	3635	1846	368	2387	3962	4364	9	
2022	970	3039	1721	315	2140	3695	4116	12	
2023	1004	2801	1534	516	1813	2419	3123	17	
2024	1019	2321	1790	575	1550	2423	2614	16	

У 2024 році Державна установа «Київський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України» здійснювались моніторингові лабораторні дослідження питної води водопровідних мереж та вод поверхневих водойм щодо якості вод з огляду на епідемічну ситуацію. У профілактиці неінфекційних та гострих кишкових інфекційних захворювань важливу роль відіграє якість питної води, що подається населенню. У 2024 році в осередках зареєстрованих спалахів вода питна не була визначена, ні як джерело інфікування, ні як чинник передачі інфекції. Контроль за якістю і безпечністю питної води, що надається для споживання населенню повинен бути забезпечений власниками водопроводів у відповідності до вимог ДСанПіНу 2.2.4-171-10 "Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною", яким передбачено перелік показників, точки відбору проб та кратність досліджень.

Комунальне некомерційне підприємство «Іванківський центр первинної медико-санітарної допомоги» надає первинну медичну допомогу жителям громади, внутрішньо переміщеним особам та військовим. Здійснення медичної практики згідно плану формування місць надання первинної медичної допомоги визначені: Іванківський ЦПМСД, амбулаторії загальної практики сімейної допомоги с. Горностайпіль, Обуховичі, Кухарі, Прибірськ, Розважів, Макарівка, Сидоровичі, Феневичі, Сукачі. Крім цього в структуру закладу входить цілодобове відділення невідкладної медичної допомоги. Станом на 01 жовтня 2025 року підписано 18 527 декларацій на надання медичної допомоги, що становить 76,0% населення громади

2.14 Характеристика прогнозних змін поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, якщо Стратегію не буде затверджено

У випадку, якщо проект «Стратегія розвитку Іванківської селищної територіальної громади до 2027 року» не буде затверджено, то можливе не раціональне використання території, відсутність соціально-економічного розвитку Громади та відсутність змін, які стосуються покращення стану навколишнього середовища.

Прогнозні зміни стану довкілля, якщо Стратегію не буде затверджено:

- вплив на водне середовище – деякі річки на території Громади є засміченими. Необхідно регулярно займатися очищенням водойм та територій прибережної захисної смуги від засмічення твердими побутовими відходами, адже продовження їх нагромадження наносить значну шкоду стану водойм та їх біорізноманіттю;
- вплив на ґрунтове середовище – на території Громади є території із несанкціонованими сміттєзвалищами, що спричиняє значне забруднення ґрунтів;

- клімат – питання зміни клімату стає чим далі гострішим. Необхідно розробити заходи щодо адаптації до змін клімату на місцевому рівні;
- природоохоронні території – на території Громади наявна значна площа територій ПЗФ, які потребують паспортизації та належного догляду;
- стан здоров'я населення – розвиток економічного сектору може негативно впливати на стан здоров'я населення, тому є необхідність у проведенні аналізу з метою запобігання можливого впливу на стан здоров'я населення;

РОЗДІЛ 3 ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ

3.1 Стратегічні цілі та перспективи розвитку

Багаторічний план дій складається з низки стратегічних цілей розвитку. Стратегічні цілі розвитку повністю відповідають баченню розвитку і місії територіальної громади, тобто базуються на перевагах, ресурсах і визначальних можливостях громади. Кожна стратегічна ціль конкретизована в оперативних цілях, що є конкретними, обмеженими у часі алгоритмами дій. Кількість та сукупність оперативних цілей є такою, щоб виконати стратегічну ціль.

Іванківської селищної територіальна громада визначили три стратегічних цілі сталого розвитку:

1. Стратегічна ціль – економічний аспект розбудови громади.
2. Стратегічна ціль – соціальний аспект розвитку громади.
3. Стратегічна ціль – екологічний аспект життєдіяльності громади.

Оперативні цілі та завдання показують, як необхідно проводити зміни. Графічно дерево цілей, як взаємозв'язок та ієрархія стратегічних, оперативних цілей та завдань стратегії, представлено нижче.

Взаємозв'язок та ієрархія цілей і завдань відображається у вигляді «дерева цілей», яке наведено у таблиці 3.1.

Таблиця 3.1 – Дерево стратегічних, оперативних цілей та завдання розвитку Іванківської селищної територіальної громади

	Оперативні цілі		Завдання
Стратегічна ціль – економічний аспект розбудови громади			
1.1	Раціональне просторове планування та формування ефективної системи управління територіями	1.1.1	Розробити та впровадити Комплексний план просторового розвитку території Іванківської селищної територіальної громади, розробити та оновити генеральні плани населених пунктів
		1.1.2	Активізувати інноваційну діяльність в громаді

	як основи для сталого відновлення	1.1.3	Створити сприятливе середовище для розвитку малого та середнього бізнесу
		1.1.4	Сприяти розвитку освітньої інфраструктури як платформи формування людського капіталу, професійної орієнтації молоді та підтримки економічного відновлення громади та впровадження НУШ, сучасних освітніх технологій, STEM-лабораторій і цифрових платформ для безперервного навчання
1.2	Відновлення та модернізація житлово-комунальної інфраструктури	1.2.1	Відновити приватні житлові будинки у населених пунктах громади, які постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України за державною програмою Є-відновлення
		1.2.2	Модернізувати систему вуличного освітлення із впровадженням енергозберігаючих сучасних та альтернативних технологій
		1.2.3	Оновити парк спеціалізованої комунальної техніки для обслуговування територій
		1.2.4	Відновити та реконструювати інфраструктури автомобільних доріг в населених пунктах Іванківської селищної територіальної громади
		1.2.5	Модернізувати адміністративні будівлі, підприємства, установи та організацій Іванківської селищної територіальної громади
		1.2.6	Забезпечити енерго стійкість громади через розбудову мережі альтернативних джерел енергії та захисту критичної інфраструктури
		1.2.7	Відновити та модернізувати інфраструктуру централізованого водопостачання
		1.2.8	Модернізувати систему водопостачання та водовідведення
		1.2.9	Забезпечити безперебійну життєдіяльність та підвищити рівень експлуатаційної безпеки багатоквартирних будинків
		1.2.10	Реконструювати та модернізувати інфраструктуру
		1.2.11	Розвинути інфраструктуру для активного дозвілля дітей та молоді
1.3	Сприяння розвитку бізнесу та залученню інвестицій	1.3.1	Підвищити інвестиційну привабливість Іванківської селищної територіальної громади, популяризувати її інвестиційної можливості
1.4	Розвиток туристичного потенціалу	1.4.1	Сприяти формуванню локальних туристичних брендів та популяризації туристичного потенціалу Іванківської селищної територіальної громади, зокрема з використанням цифрових технологій
		1.4.2	Сприяти реалізації проєктів, спрямованих на розвиток та використання туристичного потенціалу Іванківської селищної територіальної громади
		1.4.3	Розробити та популяризувати туристичні маршрути

Стратегічна ціль – соціальний аспект розвитку громади

2.1	Створення безпечного освітнього середовища	2.1.1	Збудувати та капітально відремонтувати будівлі, приміщення та захисні споруди (укриттів) у закладах загальної середньої освіти громади.
		2.1.2	Відлементувати приміщення і облаштувати укриття у закладах позашкільної освіти.
		2.1.3	Впровадити програму енергоефективності та енергонезалежності будівель закладів освіти
		2.1.4	Цифровізація освіти: забезпечити заклади комп'ютерною технікою та швидкісним інтернетом.
		2.1.5	Розвинути позашкільну освіту відповідно до вільного, різнобічного розвитку особистості, інтелектуальних і творчих здібностей, фізичних якостей вихованців, учнів і слухачів, принципу гендерної рівності та розширення напрямів національно-патріотичного виховання.
		2.1.6	Розвинути заклади освіти - центрів життєстійкості громади, що забезпечують безперервність навчання, психосоціальну підтримку населення та функціонування громадських сервісів у кризових умовах.
		2.1.7	Забезпечити доступ до якісного та безпечного харчування у закладах освіти шляхом розвитку сучасної інфраструктури їдалень (харчоблоків)
		2.1.8	Комплексно модернізувати харчоблоки у закладах дошкільної освіти для створення безпечних і комфортних умов харчування дітей
		2.1.9	Реконструювати та модернізувати заклади освіти в тому числі з урахуванням вимог ДБН для дітей з особливими освітніми потребами
		2.1.10	Забезпечити заклади загальної середньої освіти засобами навчання та обладнання у межах впровадження реформи “Нова українська школа”
		2.1.11	Забезпечити безперешкодний доступ до якісної освіти - шкільні автобуси
2.2	Забезпечення доступу до якісної медичної допомоги	2.2.1	Забезпечити населення громади медичною допомогою та доступом до необхідних медичних послуг, лікарських засобів і медичних виробів у рамках програми медичних гарантій
		2.2.2	Облаштувати комфортні та безпечні умов у закладах охорони здоров'я
2.3	Забезпечення безпеки та цивільного захисту	2.3.1	Розбудувати систему раннього оповіщення населення про надзвичайні ситуації
		2.3.2	Розвинути систему цивільного захисту та підвищити рівень безпеки населення
		2.3.3	Створити безпекові умови на вулицях, дорогах, у громадських місцях, а також у закладах загальної середньої освіти

		2.3.4	Облаштувати безпечні умови у закладах, що надають загальну середню освіту (протипожежний захист)
		2.3.5	Створити безпечне середовище у закладах дошкільної та позашкільної освіти через облаштування укриттів
		2.3.6	Створити безпечні умови у закладах культури
2.4	Соціальна підтримка	2.4.1	Створити безбар'єрне середовище для всіх груп населення в Іванківській селищній територіальній громаді, забезпечити рівні можливості для кожної людини реалізовувати свої права, отримувати послуги на рівні з іншими.
		2.4.2	Покращити умови для ефективної психологічної, професійної реабілітації ветеранів війни
		2.4.3	Підтримати сімейні форм виховання, запобігати соціальному сирітству
		2.4.4-6	Доступність соціальної послуги стаціонарного догляду
2.5	Розвиток культури	2.5.1	Зберегти, відновити та популяризувати пам'ятки культурної спадщини
		2.5.2	Відновити та модернізувати заклади культури та молодіжних просторів, відкрити нові заклади.
		2.5.3	Створити умови для всебічної самореалізації молоді в громаді
		2.5.4	Розвинути позашкільну мистецьку освіту відповідно до вільного, різнобічного розвитку особистості, інтелектуальних і творчих здібностей, фізичних якостей вихованців, учнів і слухачів, принципу гендерної рівності, безбар'єрності, інклюзивності та розширення напрямів національно-патріотичного виховання.
2.6	Підвищення рівня фізичної активності та здоров'я населення	2.6.1	Модернізувати спортивну інфраструктуру, забезпечення діяльності закладів фізичної культури.
		2.6.2	Популяризувати серед населення масового спорту та фізичної активності, залучити внутрішньо переміщених осіб та ветеранів війни до спортивної діяльності
		2.6.3	Створити умови для розвитку фізкультурно спортивної реабілітації
Стратегічна ціль - екологічний аспект життєдіяльності громади			
3.1	Раціональне використання природних ресурсів та очищення територій	3.1.1	Облаштувати території для відпочинку
		3.1.2	Реконструювати очисні споруди та системи водовідведення в селищі Іванків
3.2	Управління відходами та еко-просвіта	3.2.1	Впровадити системи роздільного збору твердих побутових відходів
		3.2.2	Створити ефективну систему поводження з побутовими відходами

		3.2.3	Реалізувати еко-просвітницькі заходи серед мешканців громади
		3.2.4	Забезпечити формування екологічної культури та відповідальної поведінки учасників освітнього процесу (вихованців, учнів та їх батьків) через освітні екологічні програми та діяльність закладів освіти.

Дерево цілей Іванківської селищної територіальної громади має тривірневу ієрархічну структуру: стратегічна ціль → оперативні цілі → конкретні завдання.

Корінь дерева - стратегія комплексного розвитку громади, яка охоплює три виміри: економічний, соціальний та екологічний.

Стратегічна ціль 1 - Економічний аспект включає чотири оперативні цілі. Стратегічна ціль 2 - Соціальний аспект охоплює шість оперативних цілей. Стратегічна ціль 3 - Екологічний аспект містить дві оперативні цілі. Загалом дерево містить 3 стратегічні цілі, 12 оперативних цілей і понад 50 конкретних завдань, більшість з яких спрямована на відновлення після воєнних руйнувань та забезпечення сталого розвитку громади.

3.2 Оцінка ймовірного впливу планованої діяльності на довкілля

Аналізуючи наслідки реалізації заходів проекту Стратегії для навколишнього природного середовища, враховуючи вплив на здоров'я населення, варто відмітити ймовірні можливі наслідки, а саме такі як:

- збереження та покращення природного стану атмосферного повітря, вжиття заходів з метою попередження негативного впливу на стан здоров'я населення та довкілля;
- забезпечення екологічної рівноваги природних ландшафтів в результаті виконання заходів щодо раціонального використання та охорони земель, опираючись на пріоритетність вимог екологічної безпеки;
- збереження та раціональне використання об'єктів екологічної мережі, відновлення водної акваторії, створення перспективи для розвитку рекреаційної мережі в межах населених пунктів;
- впровадження альтернативних джерел енергопостачання та зменшення викидів парникових газів.
- проведення екологічного моніторингу за станом навколишнього природного середовища ;
- значне покращення умов життя населення, шляхом відповідного комунального забезпечення: прокладання централізованого водопостачання, будівництво каналізаційних мереж та очисних споруд і т. д.;

При виконанні усіх запланованих заходів, прогнозується покращення стану навколишнього природного середовища. В результаті, усі ці заходи спрямовані на покращення соціально-економічного та культурного розвитку громади.

Таблиця 3.4 .Оцінка ймовірного впливу планованої діяльності на довкілля відповідно до контрольного переліку

Чи може реалізація ДДП спричинити	негативний вплив			пом'якшення існуючої ситуації
	ні	ймовірно	так	
Атмосферне повітря				
погіршення якості атмосферного повітря	+			+
збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел		+		
збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел		+		
погіршення якості атмосферного повітря		+		
появу джерел неприємних запахів		+		
покращення моніторингу стану атмосферного повітря	+			
	+			
Водні ресурси				
зміни напрямку або швидкості потоків підземних вод	+			
зміни обсягів підземних вод (шляхом збільшення відбору підземних вод)		+		
забруднення підземних водоносних горизонтів	+			
зменшення скиду стічних вод	+			
збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод	+			
будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)	+			
Відходи				
збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів		+		
збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки		+		
збільшення кількості відходів I-III класу небезпеки		+		
утворення або накопичення радіоактивних відходів	+			
Земельні ресурси				
порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару		+		
будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів	+			
зміни в топографії або в характеристиках рельєфу	+			
появу таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі	+			

та інші подібні загрози через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної структури				
суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель	+			
Біорізноманіття та рекреаційні зони				
негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)	+			
Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві	+			
порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин	+			
будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей		+		
будь-який вплив на наявні об'єкти історико культурної спадщини	+			
інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично неприйнятних місць, руйнування пам'ятників природи тощо)	+			
можлива втрата типових природних рослинних угруповань та аквальних біотопів	+			
зменшення відсотку озеленених територій	+			
Природо-охоронні території				
Вплив на об'єкти ПЗФ	+			
Населення та інфраструктура				
суттєвий вплив на нинішню транспортну систему. Зміни в структурі транспортних потоків	+			
потреби в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги	+			
появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей	+			
Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень		+		+
Культурна спадщина				
Вплив на об'єкти культурної спадщини	+			
Екологічне управління та моніторинг				

погіршення екологічного моніторингу	+			
посилення механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження	+			
стимулювання розвитку екологічно безпечних галузей виробництва	+			
Інше				
підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів		+		
суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу	+			
збільшення споживання значних обсягів палива або енергії	+			
суттєве порушення якості природного середовища	+			
поява можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому		+		
такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності викликають значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямиий або опосередкований вплив на добробут людей	+			
Транскордонні наслідки				
Транс-кордонні наслідки	+			

	Відсутність негативних наслідків або позитивні наслідки		Помірні негативні наслідки		Ймовірні значні негативні наслідки
--	---	--	----------------------------	--	------------------------------------

РОЗДІЛ 4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ СТРАТЕГІЇ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ

4.1 Ключові екологічні проблеми

Під час проведення стратегічної екологічної оцінки проекту Стратегії було визначено

рейтинг ключових екологічних проблем території Іванківської громади:

Посилення антропогенного тиску на складові навколишнього природного середовища:

- радіаційне забруднення;
- наслідки військових дій;
- збільшення утворення відходів (побутових та будівельних);
- збільшення обсягів видобутку підземних вод;
- збільшення кількості пересувних джерел забруднень.

У Програмі комплексного відновлення території Київської області на 2023-2027 роки зазначено, що з початку повномасштабної війни, на Київщині, повністю зруйнованих більш ніж 5 400 об'єктів інфраструктури. Руїнування будівель призводить до забруднення довкілля будівельним сміттям та азбестом. Орієнтовна площа місць тимчасового розміщення відходів від руїнувань становить понад 40 га. Вищезазначені місця знаходяться на території Баришівської та Великодимерської селищних територіальних громад Броварського району, Бородянської та Макарівської селищних, Бучанської та Ірпінської міських територіальних громад, та Дмитрівської сільської територіальної громади Бучанського району, Іванківської та Поліської селищних територіальних громад Вишгородського району та Глевахівської селищної ради Фастівського району (з території Васильківської міської територіальної громади). На місцях тимчасового розміщення відходів від руїнувань розміщено більше **236** тисяч тонн відходів від руїнувань, які зберігаються на 29 місцях тимчасового зберігання даних відходів. В громаді створені місця розміщення відходів від руїнувань.

Також недоліком є відсутність організованої постійної в часі системи моніторингу за навколишнім середовищем. Пости спостережень можуть надавати інформацію про загальний стан повітряного басейну (якщо він знаходиться поза зоною впливу окремих джерел викидів) і контролювати джерела викидів (якщо він перебуває в зоні впливу джерел викидів). При їх розміщенні пріоритетними є житлові райони з найбільшою щільністю населення, де можливе перевищення встановлених порогових значень гігієнічних показників (ГДК).

До вагомих екологічних проблем громади можна віднести: невідповідність і знищення, відсутність паспортизації та належного обліку зелених насаджень.

Боротьба з карантинними рослинами є одною із важливих проблем громади.

4.2 SWOT-аналіз екологічної ситуації Пірнівської сільської територіальної громади

Для визначення найгостріших екологічних проблем та реальних шляхів їх вирішення у процесі реалізації ДДП був проведений SWOT-аналіз (аналіз сильних і слабких сторін, можливостей і загроз). Сильні і слабкі сторони надали можливість визначити існуючу ситуацію території, а можливості і загрози – розглянути, як нереалізовані на даний момент позитивно і негативно спрямовані можливості розвитку, результати якого наведені в Таблиці 4.1

Таблиця 4.1 SWOT -аналіз екологічної ситуації громади

Сильні сторони	Слабкі сторони
Географічне розташування територіальної громади (близькість до мегаполісу, через територію громади проходять основні траси та логістичні потоки)	Радіаційне забруднення та наближеність до Черnobильської зони
Наявність унікальних природних ресурсів (р. Дніпро та її притоків (озера/ліс) та рекреаційного потенціалу	Забруднення водного басейну річок та підтоплення територій
Наявність підземних джерел питної води	Відсутність ведення постійного екологічного моніторингу за станом довкілля та можливість залпових скидів стічних вод
Розвинута транспортна інфраструктура	Відсутність дієвої системи роздільного збору, сортування, переробки та утилізації відходів
Наявність природоохоронних територій, пам'яток природи, які можуть бути використані у культурно-просвітницькій, рекреаційній та туристичній галузях діяльності	Низький рівень екологічної свідомості та культури мешканців сіл та навколишніх населених пунктів.
	Наявність необлаштованих та несанкціонованих сміттєзвалищ, що не мають захисту від забруднення ґрунтів та підземних вод
	Підпали, самовільна вирубка лісів,
	Хаотична забудова берегів річки та озер
можливості	загрози
Створення реєстру та розвиток туристично-рекреаційних об'єктів	Зміна клімату та глобальне потепління
Підвищення рівня екологічної свідомості населення і залучення громадськості та громадських організацій до практичних дій для збереження і відновлення природних ресурсів	Негативний вплив в результаті бойових дій на території України Продовження воєнного стану
Розширення зелених зон відпочинку з використанням наявних природних об'єктів	Міграція населення в інші області та країни
Розвиток системи роздільного збору, сортування, переробки та утилізації господарсько-побутових відходів	Погіршення економічної ситуації в країні
Державна підтримка місцевих природоохоронних програм та заходів (гранти)	Продовження утворення несанкціонованих сміттєзвалищ пов'язане з недостатньою екологічною свідомістю місцевих жителів
Розбудова зеленого туризму	

РОЗДІЛ 5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОГО ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ СТРАТЕГІ

Даний проєкт виконано відповідно до вимог діючих нормативно-правових актів України: ЗКУ, «Про охорону навколишнього середовища», «Про стратегічну екологічну оцінку», «Про оцінку впливу на довкілля», «Про охорону земель», нормативно-правових актів та нормативно-методичних положень.

Відповідно до нормативно-правової бази України було прийнято ряд зобов'язань:

Пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів при здійсненні господарської діяльності (Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»).

Забезпечення загальної доступності матеріалів проєкту та самого звіту СЕО відповідно до вимог ЗУ «Про доступ до публічної інформації» шляхом надання їх за запитом на інформацію, оприлюднення на веб-сайті органу місцевого самоврядування, у тому числі у формі відкритих даних, на єдиному державному веб-порталі відкритих даних, у загальнодоступному місці приміщення органу місцевого самоврядування, що розкриває питання щодо гласності і демократизму при прийнятті рішень, реалізація яких впливає на стан НПС, формування у населення екологічного світогляду.

Забезпечення контролю впливу будь-якої діяльності на навколишнє природне середовище шляхом здійснення планово-регулярного моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення згідно Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Угоди Стороною яких є Україна та якими встановлюються зобов'язання та заходи у сфері охорони довкілля та сталого використання природних ресурсів на загальнодержавному рівні:

- Основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2030 року (Закон України від 28.02.2019 №2697-VIII);
- План заходів щодо виконання Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 06.12.2017 №932-р);
- Національний план дій з охорони навколишнього природного середовища на період до 2025 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.04.2021 №443-р);
- Національний план дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням (розпорядження Кабінету Міністрів України від 04.12.2019 №1065 термін виконання заходів НПД продовжено до 2025 року);
- Національна стратегія управління відходами до 2030 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 28.05.2019 №195);
- Державна стратегія управління лісами України до 2035 року та операційний план її реалізації у 2022-2024 роках (розпорядження Кабінету Міністрів України від 29.12.2012 №1777-р);
- Стратегія зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 №688-р)

Угоди Стороною яких є Україна та якими встановлюються зобов'язання та заходи у сфері охорони довкілля та сталого використання природних ресурсів на міжнародному рівні:

- Директива №2003/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 жовтня 2003 року про встановлення схеми торгівлі викидами парникових газів у рамках Співавторства та змін і доповнень до Директиви ради 96/61/ЄС із змінами і доповненнями, внесеними Директивою 2004/101/ЄС;
- Директива Ради №1999/31/ЄС від 26 квітня 1999 року «Про захоронення відходів»;
- Директива №2010/75/ЄС про промислові викиди;
- Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення головним чином як середовище існування водоплавних птахів (Расмарська конвенція, м.Рамсар, Іран, 1971 рік).

Планована діяльність – планована господарська діяльність, що включає будівництво, реконструкцію, технічне переоснащення, розширення, перепрофілювання, ліквідацію (демонтаж) об'єктів, інше втручання в природне середовище; планована діяльність не включає реконструкцію, технічне переоснащення, капітальний ремонт, розширення, перепрофілювання об'єктів, інші втручання в природне середовище, які не справляють значного впливу на довкілля відповідно до критеріїв, затверджених Кабінетом Міністрів України.

Оцінка впливу на довкілля здійснюється з дотриманням вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища, з урахуванням стану довкілля в місці, де планується провадити плановану діяльність, екологічних ризиків і прогнозів, перспектив соціально-економічного розвитку регіону, потужності та видів сукупного впливу (прямого та опосередкованого) на довкілля, у тому числі з урахуванням впливу наявних об'єктів, планованої діяльності та об'єктів, щодо яких отримано рішення про провадження планованої діяльності або розглядається питання про прийняття таких рішень (частина 2 стаття 2 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»).

Крім того, під час здійснення стратегічної екологічної оцінки проаналізований взаємозв'язок проекту ДДП з міжнародними угодами, стороною яких є Україна та якими встановлюються зобов'язання та заходи у сфері охорони довкілля.

Таблиця 5.1 Відповідність планувальних рішень зобов'язанням у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативного впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному рівні

Назва документу	Окремі цілі документу	Цілі, заходи та завдання, представлені в проекті ДДП	Ступінь відповідності (+) повна (+/-) часткова
Директива № 2003/4/ЄС про доступ громадськості до екологічної інформації та про скасування Директиви № 90/313/ЄС та «Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля (Орхуська конвенція)»	- гарантування доступу до інформації щодо навколишнього природного середовища для досягнення якомога ширшого систематичного надання та розповсюдження для громадськості інформації щодо навколишнього природного середовища	- інформування громадськості щодо процедури участі в процесі прийняття проектних рішень, що стосуються навколишнього середовища шляхом оприлюднення на офіційному сайті замовника та через друковані ЗМІ.	+

ратифікована Законом України № 832-XIV від 06.07.1999.			
Директива № 2008/50/ЄС про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи.	визначення і встановлення заходів для захисту якості атмосферного повітря з метою уникнення, попередження чи зменшення шкідливих впливів на здоров'я людини та довкілля	-заходи зменшення впливу на стан атмосферного повітря	+
Рамкова директива № 2008/98/ЄС Європейського парламенту та Ради від 19 листопада 2008р. «Про відходи та скасування деяких Директив»	запровадження роздільного збирання відходів.	запровадження роздільного збирання відходів.	+
«Трансформація нашого світу: Порядок денний сталого розвитку на 2030 рік» Резолюція ООН 70/1 від 25 вересня 2015 р.	боротьба зі зміною клімату: вжиття невідкладних заходів щодо боротьби зі змінами клімату та його наслідками.	заходи з адаптації до змін клімату.	+
«Конвенція про біологічне різноманіття», що ратифікована законом України № 257/94-ВР від 29.11.94 р.	збереження біологічного різноманіття стале використання його компонентів. Примітка: створення національної екомережі України як складової Всеєвропейської загальної екомережі.	аналіз належності території проектування до екологічної мережі Київської області.	+
«Конвенція про охорону дикої флори та фауни» (Бернська конвенція)	- охорона дикої флори та фауни і їхніх природних середовищ існування, особлива увага приділяється видам, яким загрожує зникнення та вразливим видам, включаючи мігруючі види, яким загрожує зникнення і які є вразливими. Примітка: а виконання Бернської конвенції Україна взяла на себе зобов'язання створити Смарагдову мережу.	аналіз належності території проектування до території Смарагдової мережі	+
«Конвенція про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті», а саме «Протокол про СЕО», ратифікований Законом України № 562-VIII від 01.07.2015 р.	-забезпечення такого стану, коли екологічні питання, зокрема пов'язані зі здоров'ям населення, ретельно враховуються під час розробки планів і програм; - установлення чітких, прозорих та ефективних процедур стратегічної екологічної оцінки; - забезпечення участі громадськості в	на виконання вимог Конвенції відбувається проходження процедури СЕО даного проекту ДПТ.	+

	<p>стратегічній екологічній оцінці, а також урахування за допомогою цих засобів питань занепокоєності стосовно екологічних проблем, у тому числі пов'язаних зі здоров'ям населення, під час заходів і в документах, які розробляються для забезпечення дальшого сталого розвитку.</p>		
--	---	--	--

РОЗДІЛ 6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ, ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

Згідно з «Методичними рекомендаціями із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування», затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296 наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – це будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту (включаючи техногенного), природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

Вторинні наслідки - вигоди, які полягають у широкому залученні громадськості до прийняття рішень та встановлення прозорих процедур їх прийняття.

Кумулятивні наслідки – розвиток негативних процесів через нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання. Ймовірність того, що реалізація стратегії розвитку призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності будуть мати значний сумарний негативний вплив на довкілля, – є незначною. Це пов'язане з тим, що всі види впливів на навколишнє середовище мають незначну за силою та масштабом дію (незначне збільшення чисельності населення, додаткове енерго- та ресурсоспоживання). Тому наявність та розвиток кумулятивних наслідків малоімовірні. Для стовідсоткового виявлення кумулятивних наслідків необхідно проводити постійний контроль за якістю ґрунту, харчових продуктів місцевого виробництва, питної води тощо.

Синергічні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії 2-х або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту – відсутні коротко- та середньострокові наслідки (1, 3-5, 10-15 років) при реалізації рішень.

Стратегія передбачає поетапне реалізація цілей, що стосуються комунальних, соціальної, інженерної та транспортної інфраструктури, промисловості та інших галузей. При цьому на кожному етапі в процесі реалізації та подальшої експлуатації проектних рішень можуть виникати негативні наслідки у вигляді утворення відходів, емісії шкідливих викидів. Проте всі ці впливи відносяться до тимчасових і не стануть причиною суттєвого

довгострокового погіршення екологічної рівноваги екосистем населеного пункту. Коротко- та середньострокові наслідки наразі відсутні.

До довгострокових наслідків (50-100 років) відносяться впливи постійного характеру – викиди і скиди, шум, утворення відходів в процесі експлуатації об'єктів, урбанізація території населених пунктів.

Постійні наслідки для довкілля: викиди в атмосферу пилю та продуктів згорання природного газу, викидів від автотранспорту; скиди забруднюючих речовин у водний об'єкт після очисних споруд. Значного негативного впливу під час планованої діяльності на довкілля та здоров'я населення не передбачається.

Непостійними довгостроковими впливами є роботи, пов'язані з реконструкцією об'єктів, консервацією, припиненням їх існування, перепрофілюванням, заміною обладнання та устаткування, модернізацією тощо.

В довгостроковій перспективі (100 років і більше) можливе вичерпання лісових ресурсів, що буде потребувати використання нових сучасних «зелених» технологій в енергетиці та, як наслідок, зміни сучасного сільського ландшафту населеного пункту та звичного темпу життя населення.

Оцінка потенційних впливів на навколишнє середовище та людей встановила, що окрім вигоди проект може мати певний негативний вплив на довкілля у разі відсутності належного контролю за таким впливом.

Тимчасові наслідки для довкілля – при виконанні підготовчих та будівельних робіт вплив на навколишнє середовище на атмосферне повітря матиме короткочасний та локальний характер, викиди здійснюватимуться при роботі будівельних машин та механізмів, при здійсненні зварювальних робіт, земельних робіт, при фарбуванні металевих поверхонь та ін.

Позитивні наслідки. Найбільш позитивними для довкілля та здоров'я мають стати заходи, пов'язані з відновленням стану поверхневих водойм, впровадження енергозберігаючих технологій та паспортизація і належний догляд за об'єктами природно-заповідного фонду.

Позитивні впливи від впровадження рішень Стратегії:

1. Забезпечення санітарно-епідеміологічного благополуччя населення Іванківської громади та попередження забруднення поверхневих і підземних вод, ґрунтів шляхом створення надійної та ефективної системи відведення вод. Вжиття заходів по недопущенню підтоплення населених пунктів громади.
2. Покращення санітарно-епідеміологічної ситуації шляхом організації ефективного плану управління відходами та всій території громади.
3. Забезпечення екологічно збалансованого, сталого розвитку Громади та підвищення комфортності проживання населення, сприяння еколого- культурному розвитку. Це можливе в результаті реалізації рішень Стратегії стосовно розвитку природоохоронних та рекреаційних територій, їх паспортизації та контролю за їх використанням
4. Здійснення моніторингу навколишнього природного середовища на території громади.

Можливі ймовірні ризики та негативні наслідки:

1. Ризики несвочасного та непослідовного виконання проектних рішень щодо впровадження енергозберігаючих технологій, рішень генерального плану території Громади. Така ситуація може сприяти неконтрольованим скидам стічних вод, використанню води з водних джерел (свердловин), які не відповідають санітарним вимогам, і в підсумку може призвести до посилення забруднення навколишнього середовища в громаді та до погіршення здоров'я населення та вразливих груп (наприклад, дітей, людей похилого віку, соціально незахищених) тощо;

2. У довгостроковій перспективі очікується розвиток економічної діяльності, зростання чисельності населення, збільшення кількості промислових підприємств, що прямо пропорційно буде впливати на зростання рівня автомобілізації, споживання ресурсів, утворення відходів і так далі.

Негативний вплив на флору та фауну мінімальний завдяки впровадженню заходів по озелененню території громади

В цілому Стратегія не передбачає завдань, які б мали значний негативний довготривалий вплив на навколишнє середовище.

Затвердження Стратегії, зважаючи на комплексність рішень, що обумовлюється необхідністю збалансованого розвитку екологічної складової, а також наукові дослідження у цій галузі у короткостроковий період (1-3 роки) буде мати незначний вплив на стан довкілля, який буде обумовлений впливом існуючих незмінних факторів. Реалізація заходів та проектів Стратегії буде мати позитивний вплив на рівень здоров'я населення, тобто сприятиме зниженню рівня захворюваності населення, що є важливим індикатором місцевого розвитку на середньостроковий та довгостроковий період. У разі продовження розпочатої роботи вплив буде відрізнятися від короткострокового. У порівнянні з нульовою альтернативою вплив на довкілля оцінюється як незначний, оскільки, як зазначалося вище, буде обумовлений впливом існуючих незмінних факторів. В середньо- та довгостроковій перспективі негативні наслідки від реалізації Стратегії відсутні.

РОЗДІЛ 7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ПРОЄКТУ СТРАТЕГІ

Комплекс засобів щодо захисту навколишнього середовища охоплює заходи, спрямовані на охорону та раціональне використання природних ресурсів, і заходи, які забезпечують нормативні санітарно-гігієнічні параметри середовища міських і сільських поселень. Соціально необхідні охоронні заходи поділяються на організаційні, економічні та містобудівні.

7.1 Заходи зменшення впливу на стан атмосферного повітря

Для зменшення впливу на стан атмосферного повітря та забезпечення нормативного стану повітряного середовища передбачені заходи, направлені на здійснення викидів в атмосферу у відповідності з вимогами ЗУ «Про охорону атмосферного повітря» та іншими нормативними документами, а саме:

- здійснювати контроль за обсягом забруднюваних речовин, що викидаються в атмосферне повітря та вести їх облік;
- виробничі території слід розташовувати на підвищених ділянках з добрим природним провітрюванням, з підвітряного боку відносно сельбищної території. При цьому слід орієнтуватися на середньорічну та сезонну (літню, зимову) розу вітрів;
- здійснювати викиди забруднюючих речовин із стаціонарних джерел на підставі дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами;
- дотримуватися заборони на будівництво та введення в експлуатацію нових і реконструйованих підприємств та інших об'єктів, які не відповідають встановленим законодавством вимогам про охорону атмосферного повітря;
- дотримуватися вимог експлуатації пило-газоочисного обладнання (далі - ПГОУ).
- дотримуватися нормативів екологічної безпеки атмосферного повітря – гранично допустимих рівнів акустичного, електромагнітного, іонізуючого, інших видів впливу біологічних та фізичних факторів середовища та дотримання нормативів якості атмосферного повітря з метою уникнення, зменшення чи запобігання негативним наслідкам погіршення якості повітряного середовища відповідно до ЗУ «Про охорону атмосферного повітря», ЗУ «Про охорону навколишнього природного середовища», Постанови Кабінету Міністрів України від 13 березня 2002 року № 299 «Про розроблення та затвердження нормативів екологічної безпеки атмосферного повітря» та інших нормативно-правових актів.

7.2 Заходи зменшення впливу на стан водних ресурсів

З метою забезпечення охорони водних об'єктів необхідно врахувати наступні вимоги:

- забезпечення раціонального використання вод (економія води, заборона використання питної води для промислових цілей);
- збереження водного балансу, відновлення, підтримка в належному стані джерел питної води;
- попередження забруднення підземних вод шляхом створення надійної та ефективної системи водовідведення та очищення зворотних вод;
- проведення заходів організаційного, науково-технічного, санітарно-епідеміологічного, природоохоронного, щодо поліпшення якості питної води, розвитку питного водопостачання, охорони джерел і систем питного водопостачання, відновлення запасів питної води;
- визначення розмірів і меж водоохоронних зон;
- очищення русла річок та струмків та створення водоохоронних зон;
- проведення заходів по запобіганню підтоплення територій;
- охорона, екологічне оздоровлення та відтворення водних об'єктів.

Приведення у належний стан водоохоронних зон та водних об'єктів- є одним із заходів Стратегії, що дозволить не тільки покращити екологічний стан об'єктів але буде додатковим індикатором по збільшенню туристичної привабливості громади

Основним заходом в цьому напрямку є реконструкція очисних споруд в громаде.

7.3 Заходи зменшення впливу на стан земельних ресурсів та ґрунтів

З метою зменшення впливу на стан земельних ресурсів та ґрунтів необхідно врахувати наступні вимоги

- відновлення полезахисних лісосмуг, вжиття заходів по боротьбі з деградацією ґрунтів;
- підтримання родючості ґрунтів, вжиття заходів по запобіганню водної та повітряної ерозії ґрунтів;
- виявлення та ліквідація несанкціонованих місць видалення відходів;

7.4 Санітарне очищення території

З метою поліпшення санітарного очищення території необхідно врахувати наступні вимоги

- забезпечити роздільне збирання відходів за видами та класом небезпеки у герметичні контейнери та своєчасне укладання договорів на передачу відходів спеціалізованими організаціями, що мають відповідні ліцензії та договори поводження з відходами.

- стимулювати розвиток пунктів прийому вторинної сировини та інші заходи, направлені на зменшення кількості відходів що вивозяться для захоронення на полігони ТПВ;

Для ефективного вирішення проблем у сфері поводження з ТПВ на території населеного пункту зокрема та громади в цілому рекомендовано проведення просвітницьких та агітаційних заходів щодо поводження з відходами, їх сортування та роздільного збору. Впровадження роздільного збирання ТПВ має супроводжуватись проведенням постійної агітаційної роботи щодо безпечного в санітарно-епідемічному та екологічному відношеннях поводження з ТПВ та необхідності свідомої активної участі усіх верств населення у впровадженні роздільного збирання компонентів ТПВ. Внаслідок проведення інформаційно-просвітницької діяльності можливе попередження утворення відходів, що є найпростішим способом управління відходами. До прикладу, є потреба інформувати населення про необхідність зменшення відходів шляхом змінення одноразових речей на багаторазові, а також ознайомлення з загальними правилами сортування.

7.5 Збереження біологічного різноманіття, охорона ландшафтів, розвиток екологічної мережі та об'єктів природно-заповідного фонду

Заходи спрямовані на збереження та належний догляд за зеленими насадженнями передбачаються відповідно до Закону України «Про рослинний світ», Закону України «Про благоустрій населених пунктів», наказу Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 10.04.2006 «Про затвердження правил утримання зелених насаджень у населених пунктах».

Відповідно до статті 5 Закону України «Про рослинний світ» під час здійснення діяльності, яка впливає на стан охорони, використання та відтворення рослинного світу, необхідно дотримуватися таких основних вимог:

- збереження природної просторової, видової, популяційної та ценотичної різноманітності об'єктів рослинного світу;
- збереження умов місцезростання дикорослих рослин і природних рослинних угруповань;
- науково обґрунтованого, невиснажливого використання природних рослинних ресурсів;
- здійснення заходів щодо запобігання негативному впливу господарської діяльності на рослинний світ;
- охорони об'єктів рослинного світу від пожеж, захист від шкідників і хвороб;
- здійснення заходів щодо відтворення об'єктів рослинного світу;
- регулювання поширення та чисельності дикорослих рослин і використання їх запасів з врахуванням інтересів охорони здоров'я населення.

Вказані вимоги враховуються під час розробки проєктів законодавчих актів, загальнодержавних, міждержавних, регіональних програм та здійснення заходів з охорони, використання та відтворення рослинного світу.

Охорона, утримання та відновлення зелених насаджень на об'єктах благоустрою, а також видалення дерев, які вирости самосівом, здійснюються за рахунок державного або місцевих бюджетів залежно від підпорядкування об'єкта благоустрою, а на земельних ділянках, переданих у постійне користування або в оренду, - за рахунок їх власників або орендарів відповідно до нормативів, затверджених у встановленому порядку.

7.6 Заходи з адаптації до змін клімату на місцевому рівні

Адаптаційний потенціал громади – це здатність пристосуватися до зміни клімату (зокрема мінливості клімату та надзвичайних явищ), щоб зменшити потенційні збитки, скористатися можливостями та впоратися з наслідками. Пропонуються наступні фактори адаптаційного потенціалу:

- Доступ до послуг: наявність та доступ до основних послуг (наприклад, охорона здоров'я, освіта тощо);
- Соціально-економічні: взаємодія між економікою та суспільством, під впливом наявних засобів (наприклад, економічне здоров'я, зайнятість, бідність, імміграція); рівень соціальної обізнаності та згуртованості;
- Урядові та інституційні: існування інституційного середовища, регулювання та політики (наприклад, закони про обмеження, заходи профілактики, політики розвитку сіл); керівництво та компетенція органів місцевого самоврядування; кадровий потенціал та існуючі організаційні структури (наприклад, знання та вміння персоналу, рівень взаємодії між муніципальними управліннями / органами); наявність бюджету на кліматичні дії
- Фізичні та екологічні: наявність ресурсів (наприклад - води, земель, екологічних служб) та практики їх управління; наявність фізичної інфраструктури та умови її використання та обслуговування (медичні та освітні установи, засоби реагування на надзвичайні ситуації)
- Знання та інновації: наявність даних та знань (наприклад, методології, вказівки, рамки оцінки та моніторингу); наявність та доступ до технологій та технічних застосувань (наприклад, метеорологічних систем, систем раннього попередження, систем боротьби з

паводками) та навичок та можливостей, необхідних для їх використання; потенціал для інновацій

Для кожного сектора слід вибрати відповідний фактор адаптаційного потенціалу. Для Пирнівської сільської територіальної громади це відображено у таблиці 7.1

Таблиця 7.1 - Вибір факторів адаптаційного потенціалу

Вразливі сектори	Кліматичні загрози	Фактори адаптаційного потенціалу
Будівлі	Сильні опади, підтоплення	Фізичні та екологічні
Водопостачання	Засухи та дефіцит води	Фізичні та екологічні
Здоров'я	Екстремальне тепло	Доступ до послуг
Енергія	Бурі, снігопади, зливи	Доступ до послуг

Зміна клімату торкнеться всіх, але певні люди постраждають більше, ніж інші:

- Деякі люди більш схильні до кліматичних впливів, пов'язані зі здоров'ям, такі як сильна спека, повинь від екстремальних погодних явищ, кліщові захворювання. До них відносяться вуличні працівники, безпритульні люди, люди, що живуть у заплавах.
- Інші можуть мати вразливість до здоров'я через вік (літні люди, немовлята та діти), що мають хронічні захворювання.
- Навіть люди, зі задовільним станом здоров'я, але які не мають економічних, соціальних ресурсів, можуть мати меншу здатність, ніж інші, знижувати ризики, запобігати виникненню наслідків та відновлюватись від наслідків, коли вони виникають.

Важливо визначити людей та громади, які можуть бути особливо вразливими до впливу клімату, та вжити заходів для того, щоб вони не зазнавали непропорційного впливу зміни клімату. Наприклад, літня особа, яка живе вдома сама, може бути особливо вразлива під час теплової хвилі або екстремальних погодних явищ.

На цьому етапі відбувається вибір вразливих груп населення для кожної кліматичної загрози.

Таблиця 7.2 Вибір вразливих груп для Іванківської селищної територіальної громади

Кліматичні загрози	Група населення
Екстремальне тепло	Діти
Екстремальне тепло	Люди похилого віку
Екстремальне тепло	Особи з обмеженими можливостями
Екстремальне тепло	Особи з хронічними захворюваннями
Сильні опади	Особи, які проживають в аварійному житлі
Сильні опади	Домогосподарства з низьким рівнем доходу
Підтоплення	Особи, які проживають в аварійному житлі
Підтоплення	Домогосподарства з низьким рівнем доходу
Засухи та дефіцит води	Діти
Засухи та дефіцит води	Люди похилого віку
Засухи та дефіцит води	Особи з хронічними захворюваннями
Засухи та дефіцит води	Домогосподарства з низьким рівнем доходу

З метою зменшення обсягів викиду парникових газів пропонується вжиття заходів на місцевому рівні:

- стимули для переходу до централізованого теплозабезпечення
- впровадження Європейських норм управління з відходами;
- створення системи ефективного поводження з відходами та будівництва необхідної інфраструктури;
- стимулювання розвитку циркулярної економіки;
- контроль та моніторинг викидів;
- регулювання обігу та використання пестицидів та агрохімікатів;
- збереження лісів і збільшення поглинання ними парникових газів.

7.7 Формування екологічної свідомості та екологічної культури Громади

Комплекс заходів з екологічного виховання має бути спрямований на:

- Розвиток у членів громади відповідальності за стан навколишнього середовища;
- Виховання розуміння сучасних проблем навколишнього середовища й усвідомлення їх актуальності для всього людства;
- Залучення користувачів до природоохоронної діяльності;
- Формування комплексної системи знань про основи екології: інформування їх про екологічні кризові явища у світі, в Україні, в регіоні, в районі, в населеному пункті; виховання мотивів та звичок екологічної поведінки та дій щодо ставлення до природи;
- Зацікавлення користувачів читанням літератури екологічної тематики.

В бібліотеках можна створити екологічний інформаційний міні-центр (акумулювати інформацію про екологічну політику держави, регіону, створення та розташування інформаційного продукту з екологічних питань та екологічний куточок (виставка з природних матеріалів, іграшки, вінки та ін.)

Ефективна популяризація екологічних знань неможлива без використання інформаційних ресурсів, тож слід залучати мультимедійні технології, створювати віртуальні книжкові виставки та відеоролики масових заходів.

7.8 Розвиток екологічного туризму.

Рекреаційна привабливість території відображає наскільки цікавою є дана територія для туристів. Відповідно, потенціал рекреаційної привабливості показує перспективність території для створення на ній туристичного бізнесу. Визначається множиною видів відпочинку, які можна здійснити на цій території, а також наявною туристичною інфраструктурою.

Іванківської громада має значний туристичний потенціал, що обумовлений природною багатоманітністю та історичною спадщиною, пов'язаною з українським козацтвом та видатними особистостями України.

Розвиваючи туризм, громада має враховувати чотири основні моменти:

1. Туристичні ресурси.
2. Можливість дістатися до туристичних ресурсів.
3. Наявність інфраструктури.

4. Наявність людей для управління, промоції, маркетингу у сфері туризму.

Туристичний ресурс Громади досить різноплановий, це як можливість розвитку туризму до об'єктів культурної та історичної спадщини так і можливість в перспективі розвивати спортивний потенціал (наприклад кінних змагань та інших).

В межах населених пунктів існують значні потенційні можливості для розвитку системи туристичних та оздоровче-рекреаційних об'єктів які будуть реалізовуватися на наступних етапах виконання Стратегії.

РОЗДІЛ 8. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ

8.1 Обґрунтування вибору виправданих альтернатив

Оцінка ймовірних наслідків для довкілля від реалізації Стратегії вказує на те, що її реалізація позитивно вплине на стан атмосферного повітря, водних об'єктів, ситуацію з відходами, земельні ресурси, біорізноманіття тощо. Це означає, що Стратегія спрямована на екологічно збалансований сценарій розвитку і не потребує розгляду альтернатив.

Відповідно до вимог стратегічної екологічної оцінки Стратегії та Плану заходів можуть бути розглянуті й інші сценарії розвитку:

1) №1 або «нульовий» сценарій, за яким Стратегія та План заходів не затверджується та більшість зовнішніх загроз і багато внутрішніх проблем з високою ймовірністю погіршать існуючу екологічну ситуацію у громаді. Розвиток Громади буде відбуватися в значно повільніших темпах.

В разі не затвердження Стратегії розвитку можуть загальмуватися процеси, скеровані на екологічно збалансований соціально-економічний розвиток громади, що спричинятиме до збільшення викидів в атмосферу, забруднення водних та земельних ресурсів, посилення проблем управління ТПВ та збільшення чисельності несанкціонованих сміттєзвалищ, незворотної втрати рідкісних видів тварин і рослин, руйнування природоохоронних та заліснених територій, а також об'єктів культурної спадщини. Водночас може погіршитися і стан здоров'я населення через зниження рівня доступності та спроможності мережі закладів охорони здоров'я, падіння якості медичних послуг, підвищення загроз життєдіяльності населення тощо.

2) №2 – сценарій передбачає затвердження Проекту документі державного планування без врахування пропозицій та зауважень, що не дозволяє належним чином врахувати всі можливі пропозиції які можуть значно змінити та покращити Стратегію розвитку громади;

3) №3 сценарій, який передбачає врахування в документі державного планування пропозицій та зауважень щодо покращення стану довкілля, в тому числі здоров'я населення, які надійдуть за результатами громадського обговорення та консультацій з органами виконавчої влади Стратегії та Плану заходів з її реалізації та Звіту про їх стратегічну екологічну оцінку.

Необхідними загальнодержавними умовами реалізації другого та третього сценарію є: перемога України у війні та відновлення її територіальної цілісності, стабілізація внутрішньополітичної ситуації в країні; покращення інвестиційної привабливості країни;

продовження децентралізації та розмежування повноважень органів місцевого самоврядування і державної виконавчої влади, підкріплення ресурсами бюджетів органів місцевого самоврядування; виведення малого і середнього бізнесу з «тіні», сприятлива політика регіонального розвитку.

В результаті реалізації другого та третього сценарію в громаді покращується інвестиційний клімат. Впроваджуються успішні публічні та приватні інвестиційні проекти розвитку. Розвиток місцевого підприємництва отримав потужний імпульс, створюються нові робочі місця, скорочується міграція робочої сили за межі громади. Нові ресурсні можливості дозволяють значно покращити стан інфраструктури та якість послуг в громаді. Життя стає комфортнішим для жителів всіх вікових категорій.

Таким чином, максимально сценарій передбачає використання більшості можливостей та сильних сторін громади, наведених у SWOT – аналізі Стратегії.

Якщо наявні умови зміняться в Стратегію розвитку громади будуть внесені відповідні зміни.

В інтересах ефективного та сталого розвитку громади та підвищення якості життя населення найсприятливішим варіантом буде затвердження запропонованих Стратегії та Плану заходів з урахуваннями отриманих зауважень та пропозицій, що надійшли під час процедури стратегічної екологічної оцінки, що дозволить сформувати імідж громади, як території сталого розвитку. Громада трансформується в енергоефективну та ресурсозберігаючу, екологічно дружню із впровадженням альтернативних джерел енергії та зеленої економіки, ефективним управлінням ТПВ.

Активне залучення державних субвенцій разом з чітким планом модернізації інженерної та соціальної інфраструктури в середньостроковій перспективі дозволять значно підвищити рівень комфорту життя населення. Покращиться стан доріг та транспортна інфраструктура між населеними пунктами громади.

Згуртованими зусиллями громади, влади та бізнесу формується безпечний, безбар'єрний інклюзивний життєвий простір, орієнтований на потреби жителів громади.

Також є імовірність «негативного» сценарію. Військові дії активізуються, збільшується площа окупованих територій. Активізується мобілізація чоловіків та жінок. Зниження економічної активності, зростання безробіття, скорочення інвестицій. Ринок праці ще більше розбалансований. Не здійснюється державна підтримка видів економічної діяльності. Знижуються обсяги міжнародної допомоги. Цей сценарій потребує розробки нової стратегії розвитку громади та розробки нового звіту зі стратегічної екологічної оцінки.

Ускладнення у ході виконання СЕО для Робочої групи (у тому числі щодо недостатності інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки) виникали, у зв'язку з військовим станом та деякими обмеженнями інформації.

8.2 Опис здійснення стратегічної екологічної оцінки та дослідження, які було проведено

Проведення стратегічної екологічної оцінки проекту документа державного планування відбувається відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» з використанням Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування (Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України № 296 від 10.08.2018 р.).

Для проведення стратегічної екологічної оцінки використана наступна інформація:

- доповіді про стан довкілля;
- статистична інформація;
- дані моніторингу стану довкілля;
- експертні оцінки; інша доступна інформація.

Під час проведення стратегічної екологічної оцінки застосовані такі аналітичні методи: аналіз тенденцій, оцінка ймовірних наслідків відповідно до контрольного переліку, відповідний експертний аналіз.

Для здійснення стратегічної екологічної оцінки здійснено:

- збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників;
- проведено аналіз слабких та сильних сторін Проекту Стратегії з точки зору екологічної ситуації;
- проведення консультацій з громадськістю щодо екологічних цілей;
- визначення можливих чинників змін антропогенного та природного характеру;
- проведення оцінки впливу Проекту Стратегії на складові довкілля та на стан здоров'я й добробут населення.

Зокрема, використані різні методи участі громадськості, такі як інформування, консультування, обговорення.

В проекті врахування пропозицій та зауважень в ході розробки СЕО, що були надані органами виконавчої влади, котрі реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та охорони здоров'я населення.

Відповідно пункту 4, ст. 10 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» Заява про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки та проект документа державного планування (за наявності) оприлюднюються шляхом розміщення на офіційному веб-сайті Іванківської сільської громади Вишгородського району Київської області та вносяться ним до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки з метою одержання та врахування зауважень і пропозицій громадськості.

Строк громадського обговорення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки тривав з 07 квітня 2026 року до 17 квітня 2026 року. (Реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі № 07-04-23016-26)

Заява оприлюднена на офіційному сайті <https://ivankivgromada.gov.ua/>, а також не в громадських місцях: інформаційному стенді Іванківської селищної ради, інформаційних стендах старостинських округів, а також в соціальних мережах громади.

Відповідно до пункту 2 ст. 10 цього ж Закону, для визначення обсягу досліджень, методів екологічної оцінки, рівня деталізації інформації, що має бути включена до звіту про стратегічну екологічну оцінку, та необхідності здійснення стратегічної екологічної оцінки незначних змін до документа державного планування, щодо якого раніше здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, замовник складає заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки і вносить її до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки для проведення консультацій від обласної адміністрації (відповідних підрозділів з питань охорони навколишнього природного середовища та з питань охорони здоров'я), а також оприлюднює її з метою одержання та врахування пропозицій і зауважень громадськості.

Громадські обговорення проекту ДДП та звіту про СЕО з метою одержання та врахування зауважень і пропозицій громадськості тривають 30 днів з дня оприлюднення

повідомлення. Проект документа державного планування і Звіт про стратегічну екологічну оцінку оприлюднюються на офіційному веб-сайті замовника. Після завершення строку громадських обговорень проекту Стратегії та звіту про СЕО, за результатами громадського обговорення замовник готує довідку, в якій підсумовує отримані зауваження і пропозиції та зазначає, яким чином у документі державного планування та звіті про стратегічну екологічну оцінку враховані зауваження і пропозиції (або обґрунтовує їх відхилення), а також обґрунтовує обрання саме цього документа державного планування у тому вигляді, в якому він запропонований до затвердження, серед інших виправданих альтернатив, представлених до розгляду.

Замовник вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки проект документа державного планування, звіт про стратегічну екологічну оцінку та повідомлення про оприлюднення зазначених документів для проведення консультацій з органами, обласної адміністрації (відповідних підрозділів з питань охорони навколишнього природного середовища та з питань охорони здоров'я).

Також, згідно із статтею 16 Закону, Замовник протягом п'яти робочих днів з дня затвердження документа державного планування розміщує на своєму офіційному веб-сайті та вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки затверджений документ державного планування (крім інформації, яка відповідно до закону становить державну таємницю або належить до інформації з обмеженим доступом), рішення про його затвердження, заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування, і письмово повідомляє про це Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища.

РОЗДІЛ 9. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Стратегічна екологічна оцінка не завершується після розробки звіту СЕО, а продовжується у вигляді моніторингу змін стану довкілля, здоров'я населення, та умов його життєдіяльності після впровадження документа державного планування враховуючи вимоги «Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 р. № 1272, відповідальним за проведення якого є замовник ДДП.

Моніторинг довкілля – комплексна науково-інформаційна система регламентованих періодичних безперервних спостережень, оцінки та прогнозу змін стану навколишнього природного середовища Моніторинг здійснюється з метою виявлення наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, забезпечення здійснення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування, а також у разі виявлення негативних наслідків, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку, вжиття заходів для їх усунення. У даному розділі звіту наведені індикатори моніторингу наслідків виконання ДДП та їх цільові значення.

Зазначене дозволить Замовнику документа державного планування виконати вимогу статті 17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», а саме один раз на рік оприлюднювати результати моніторингу на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та, у разі виявлення негативних наслідків для довкілля, пов'язаних з реалізацією ДПП, вживати заходів для їх усунення.

Програма екологічного моніторингу складається із переліку дій та заходів, кожний із яких має певну мету, ключові індикатори та критерії для оцінки.

Система моніторингу включає в себе, але не обмежується наступними етапами:

1. Вибір параметрів навколишнього природного та соціального середовища для певних аспектів, визначення певної ділянки, території чи об'єкту.
2. Встановлення ключових параметрів моніторингу.
3. Візуальний огляд.
4. Проведення лабораторних досліджень, компонентів довкілля, що відбираються для ідентифікації впливу на стан та якість компонентів НПС.
5. Аналіз інформації, що була отримана під час моніторингу та за необхідності розробка комплексу заходів, що усувають або максимально пом'якшують вплив функціонування об'єктів на навколишнє природне та соціальне середовище.

Передбачається проведення моніторингу, передбаченого пунктом 1 статті 17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», проведення якого має бути забезпечено безпосередньо Замовником ДДП у межах своєї компетенції для здійснення спостережень наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому для здоров'я населення, структура якого наведена в Таблиця 9.1

Відстеження динаміки відповідних індикаторів та показників соціально-економічного та екологічного розвитку дозволять чітко відстежувати ефективність реалізації Стратегії.

Кількість екологічних індикаторів можна розширити шляхом використання таких індикаторів, для яких є моніторингові дані.

Результати моніторингу оприлюднює на своєму офіційному веб сайті один раз на рік протягом строку дії Стратегії та Плану заходів і через рік після закінчення такого строку.

У разі, коли під час здійснення моніторингу виявлено не передбачені звітом про стратегічну екологічну оцінку негативні наслідки реалізації Стратегії та Плану заходів для довкілля, у тому числі для здоров'я мешканців громади, сільська рада вживає заходів для їх усунення, а також розглядає пропозиції щодо внесення змін до Стратегії та Плану заходів для запобігання подібним негативним наслідкам у майбутньому. У разі внесення зміни до Стратегії та Плану заходів вони підлягають стратегічній екологічній оцінці.

Таблиця.9.1 Моніторинг наслідків виконання документа державного планування «Стратегія розвитку Іванківської селищної територіальної громади до 2027 року» (з перспективою до 2034 року) на довкілля

Об'єкт моніторингу	Параметри моніторингу	Періодичність	Індикатори результативності	Значення параметрів моніторингу за кожен рік проектного періоду
Атмосферне повітря і клімат	Викиди забруднюючих речовин у	один раз на	Порядок здійснення державного	Один раз на рік

	<p>атмосферне повітря від стаціонарних джерел тис. т*</p> <p>Викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря від пересувних джерел тис. т*</p> <p>Обсяг споживання енергоресурсів установами комунальної власності ;</p> <p>Обсяг викиди діоксиду вуглецю стаціонарними джерелами забруднення тис. т*</p>	рік	моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря (Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 р. № 827)	протягом строку дії ДДП та через рік після закінчення такого строку та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення
Грунт	<p>Площа рекультивованих земель сільськогосподарського призначення, які зазнали негативного екологічного впливу га*;</p> <p>Кількість захисних насаджень, вздовж водних об'єктів та полезахисних смуг, шт</p> <p>Частка площі сільськогосподарських угідь екстенсивного використання (сіножатей, пасовищ) у загальній території громади (%);</p> <p>Частка площі деградованих земель у загальній площі території громади (%);</p>	один раз на рік	Постанова Кабінету Міністрів України від 20.08.1993 № 661 «Про затвердження Положення про моніторинг земель»; Постанова Кабінету Міністрів України від 26.02.2004 № 51 «Про затвердження Положення про моніторинг ґрунтів на землях сільськогосподарського призначення».	Один раз на рік протягом строку дії ДДП та через рік після закінчення такого строку та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення
Тверді побутові відходи	<p>Обсяг утворення ТПВ на території громади (т/рік*);</p> <p>Обсяг утворених відходів (тис. т*)</p> <p>Кількість мешканців громади залучених до просвітницьких заходів з належного поводження з</p>	один раз на рік	Нормативне утворення ТПВ на місяць/рік на людину/працівника	Один раз на рік протягом строку дії ДДП та через рік після закінчення такого строку та у разі виявлення не

	<p>ТВП.</p> <p>Кількість організованих пунктів прийому вторинної сировини;</p> <p>Частка мешканців громади, які уклали угоди на вивезення ТПВ;</p> <p>Кількість встановлених контейнерів для сортування сміття;</p> <p>Обсяг утворення промислових відходів на території громади;</p> <p>Обсяг утилізованих відходів (тис. т*);</p> <p>Утворення відходів у розрахунку на одну особу кг на 1 особу</p> <p>Обсяг зібраної вторинної сировини тон*</p> <p>Охоплення житлового сектору послугами із збирання та перевезення побутових відходів %</p>			передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення
Водні ресурси	<p>Кількість проведених ремонтів/модернізацій мереж водопостачання і водовідведення (одиниць);</p> <p>охоплення житлового сектору послугами централізованого водопостачання %</p> <p>Охоплення житлового сектору послугами централізованого водовідведення %</p> <p>Протяжність очищених прибережних смуг річок та водойм (км);</p> <p>Обсяги забору та використання води;</p> <p>Обсяг скидів забруднених стічних вод у водні об'єкти;</p> <p>Забрано води з природних джерел, усього млн м3*</p> <p>Скинуто зворотних вод у поверхневі водні об'єкти усього млн м3*</p>	один раз на рік	ДСанПіН 2.2.4-171-10 (Затверджено Наказом Міністерства охорони здоров'я України 12.05.2010 № 400) Порядок здійснення державного моніторингу вод (Затверджено КМУ від 19 вересня 2018 р.№758)	Один раз на рік протягом строку дії ДДП та через рік після закінчення такого строку та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

	Потужність очисних споруд млн м ³ *			
Біорізноманіття	Частка прибраних узбіч, парків, скверів, місць загального користування (%);	один раз на рік		Один раз на рік протягом строку дії ДДП та через рік після закінчення такого строку та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення
	Кількість висаджених саджанців дерев і квітів, розбитих клумб тощо в громадських місцях одиниць			
	Кількість заходів з ліквідації аварійних дерев та сухою, обрізки дерев одиниць			
Території та об'єкти природно-заповідного фонду	Частка фактичної площі територій та об'єктів природно-заповідного фонду у відношенні до площі громади («показник заповідності») %	один раз на рік		Один раз на рік протягом строку дії ДДП та через рік після закінчення такого строку та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення
	Фактична площа територій та об'єктів природно-заповідного фонду тис. га			
	кількість територій та об'єктів природно-заповідного фонду одиниць			
Рекреаційні зони та культурна спадщина	Кількість об'єктів культурної спадщини, які обстежено з метою проведення реставраційних робіт одиниць	один раз на рік		Один раз на рік протягом строку дії ДДП та через рік після закінчення

				такого строку та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення
Здоров'я населення	Чисельність населення тис.осіб*	один раз на рік		Один раз на рік протягом строку дії ДДП та через рік після закінчення такого строку та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення
	Природний приріст, скорочення (мінус) населення осіб на 1000 наявного населення			
	Кількість виявлених випадків захворювань на злоякісні новоутворення			
	Кількість випадків в межах зафіксованих спалахів інфекційних захворювань			
	Забезпеченість населення регіону лікарями всіх спеціальностей на 10 тис. наявного населення			
	Рівень охоплення медичними послугами на рівні первинної медичної допомоги (частка осіб, які подали декларації про вибір лікаря ПМД) %			
	зростання/зменшення звернень мешканців до закладів охорони здоров'я %			
	частка оновленої матеріально технічної бази закладів охорони здоров'я у громаді (%);			
Радіоційний контроль	Радіоційний контроль	Відповідно до вимог БХП		Звітування один раз на рік протягом строку дії ДДП та через рік після закінчення такого

				строку та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

РОЗДІЛ 10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Під час проведення стратегічної екологічної оцінки проекту Стратегії розвитку Іванківської селищної територіальної громади Вишгородського району Київської області до 2027 року (з перспективою до 2034 року) виявлена відсутність ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі і для здоров'я населення, що в першу чергу пов'язано із відсутністю проектування, будування чи функціонування потужних матеріальних об'єктів виробничого призначення та віддаленості дислокації населеного пункту від державних кордонів

РОЗДІЛ 11. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ

Стратегія розвитку Іванківської селищної територіальної громади спрямована на реалізацію державної політики України в сфері охорони навколишнього середовища, використання природних ресурсів і забезпечення екологічної безпеки на території Іванківської селищної територіальної громади.

Стратегія розроблена на підставі Закону України «Про засади державної регіональної політики», з урахуванням Державної стратегії регіонального розвитку України, відповідно до Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу реалізації зазначених стратегій і планів заходів (затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 04.08.2023 № 816).

У Стратегії визначено цілі та завдання в тому числі екологічної політики Іванківської селищної територіальної громади, спрямовані на покращення стану навколишнього середовища, атмосферного повітря, збереження біорізноманіття з метою формування якісного та безпечного середовища життєдіяльності населення Громади.

При аналізі та оцінці поточного стану навколишнього середовища були використані статистичні дані та офіційні дані обласних і місцевих органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та реалізують державну політику у сфері охорони здоров'я.

Громада має проблеми з обсягом накопичених відходів, підтопленням територій населених пунктів, підпалами лісу, самовільним спалюванням залишків рослинності населенням. Ситуація ускладнюється через наслідки військових дій та недостатнє використання сучасних технологій зменшення впливу на довкілля на промислових підприємствах. Тому вирішення питань захисту навколишнього природного середовища має стратегічний характер.

В результаті реалізації документу державного планування стан довкілля та умов життєдіяльності населення, його стан здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу зміниться в кращу сторону, тому що вибрано найбільш екологічно безпечне бачення Стратегії з урахуванням соціального, екологічного та економічного впливу.

Серед ключових наслідків реалізації Стратегії доцільно зробити наступні висновки щодо ймовірного впливу на довкілля:

Вплив на клімат: Одним із найважливіших чинників змін природного характеру, що можуть вплинути на розвиток в майбутньому, є зміна клімату. Екологічні цілі, які враховані при розробленні Стратегії відповідають вимогам «Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року»

Вплив на атмосферне повітря: внаслідок реалізації Стратегії передбачається покращення стану атмосферного повітря. Стратегія не передбачає створення нових підприємств із значними обсягами викидів у атмосферне повітря, натомість включає впровадження моніторингу стану повітря.

Вплив на водні ресурси: Стратегія не передбачає створення підприємств, діяльність яких призведе до збільшення обсягів скидів забруднених вод у поверхневі води. Тому реалізація не має призвести до погіршення стану водних ресурсів. Однією із цілей стратегії є приведення водних об'єктів в належний стан та створення водоохоронних зон.

Відходи: такі заходи, як: прибирання стихійних сміттєзвалищ; проведення інформаційно - просвітницьких заходів, у тому числі з питань поводження з побутовими відходами; організація роздільного збору сміття, - матимуть виключно позитивний ефект.

Вплив на земельні ресурси: внаслідок реалізації Стратегії не передбачається будь-якого посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів, змін у топографії або у характеристиках рельєфу, поява таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози. Відновлення зелених насаджень в громаді лише буде сприяти збільшенню родючості ґрунтів та покращення природного стану.

Вплив на біорізноманіття, рекреаційні зони та культурну спадщину: в Стратегії не передбачається реалізація завдань, які можуть призвести до негативного впливу на біорізноманіття. Натомість позитивний вплив на збереження біорізноманіття буде досягнений внаслідок реалізації наступних заходів Стратегії: відновлення паркових зон, озеленення, охорона та раціональне використання природних рослинних ресурсів.

Кумулятивний вплив: ймовірність того, що реалізація Стратегії призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, відсутня.

Транскордонний вплив під час реалізації заходів Стратегії відсутній.

Таким чином, реалізація Стратегії екологічного розвитку майбутнього Іванківської селищної територіальної громади не має супроводжуватися появою нових негативних наслідків для довкілля. Разом з тим, реалізація багатьох заходів та завдань Стратегії призведе до покращення екологічної ситуації.

В інтересах ефективного та сталого екологічного розвитку Іванківської громади та підвищення якості життя населення, найсприятливішим варіантом буде затвердження запропонованої Стратегії. Замовник, у межах своєї компетенції, здійснює моніторинг наслідків виконання Стратегії для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, та оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті і у разі виявлення непередбачених звітом про СЕО негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів щодо їх усунення.

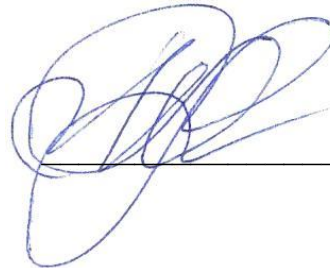
Виконавець

Спеціаліст із СЕО та геоінформаційних систем ГО «Громадська ініціатива Луганщини» . Керівник Луганського РЦ ДУ «Інститут охорони ґрунтів України». Диплом еколога Донбаської національної академії будівництва і архітектури 2019р. Курси підвищення кваліфікації Мінприроди України 2021р. Курси МБО «Екологія-Право-Людина» 2024р. Свідоцтво від 24.04.2026 №06-17 ДНУ «Інститут екологічного відновлення та розвитку України

Светов К.

Голова правління ГО «Громадська ініціатива Луганщини» Курси МБО «Екологія-Право-Людина» 2024р.

Кіріллова Т.